

LOZORNO

Spravodaj obce

Ročník VI.

Číslo 2

Zadarmo

Jún 2008

**MAXIMÁLNA RÝCHLOSŤ
V OBCI – 40 km/hod.**

- Od polovice júna je na Hlavnej ulici zhruba v polovici obce (nedaleko od reštaurácie U Melónka) v smere od Jablonového naištalovaný merač rýchlosťi áut.
- Prosíme vodičov áut, aby parkovali na chodníkoch, len ak je to nevyhnutné a to tak, aby chodci mohli bez problémov prechádzať. Ďakujeme.
- Schránku**, do ktorej môžete vkladať Vaše pripomienky ku kvalite služieb miestnych lekárov, námety a nápady na skvalitnenie zdravotnej starostlivosti v obci, nájdete vo vnútri pri Lekári Verbena. Obsahom schrány sa zaoberá obecné zastupiteľstvo.

OBSAH

1	Výnimočná škola
v Lozorane
2-3	Obec oznamuje
Ceny vodného a stočného sa menia
Rozbieha sa informatizácia obce
4-5	Naša kultúra
Oslava mamy spojila všetky generácie
Prvé svätej príjímanie
Pozvánka na výlet s peknou výstavou
6-7	Deti a mládež
Školáci bodovali V škôlke chýbajú miesta „Éčkam“ sa dá vyhnúť
8-11	Zivot okolo nás
Priehrada je bezpečná Zaužívané názvy časti Lozorna
Kameňák ožíva
12-13	Žijú medzi nami
Pôjde to tu len k lepšiemu Prvá Slovenka v centrálnej UNESCO
14	Vaše názory a tvorba
Rodná dedina
15-16	Šport
Medzinárodný stolnotenisový turnaj Zabojovali veľkí i malí futbalisti
Hokejbalisti žali úspechy

„Iba v láske je ukryté tajomstvo druhým dávať a sám seba tým obohacovať.“

Pekná spolupráca

Prinášame príklady peknej spolupráce rôznych subjektov pôsobiacich v Lozorane, výsledok ktorej je v prospech nás všetkých. Pokiaľ viete aj o ďalších takýchto chvályhodných podinach Lozoranov, dajte nám vedieť, radi ich uverejníme. Vzájomne prospešná spolupráca je totiž realým krokom k skvalitneniu života v našej obci.

MŠ a CBA Potraviny

„Na Veľkú noc nám napadlo osloviť materskú školu s prosbou, či by nám nepomohli s výzdobou našho obchodu. Súhlasili. Ľudom sa to zapáčilo a tak sme sa dohodli, že budeťe v tejto spolupráci pokračovať. Škôlka nám odvtedy pravidelne obmieňa výzdobu dverí a naši zákazníci sa tak môžu potešiť vždy novými výtvormi najmenších Lozoranov,“ hovorí Marcela Jánošová, zástupkyňa vedúceho Potraviny CBA v Lozorane.

Sviatok hudby a urologická ambulancia Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou

Kresby detí z miestnej MŠ a ďalších z Lozorane s tematikou hudby, ktorími bola vyzdobená sála Športového klubu počas Sviatku hudby 21. júna 2008, robia radosť pacientom urologickej ambulancie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou na Kramároch. Vzala ich tam p. Ľudmila Došeková z Lozorane, zdravotná sestra z tejto ambulancie, ktorá vymáhala počas Sviatku hudby so zdravotným dozorom.

Organizátori kultúrnych a športových podujatí a vsetci tí, ktorí im nezistne pomáhajú

Bez sponzorov z radov miestnych podnikateľských subjektov, podpory obecného úradu a najmä bez nezistnej pomoci mnohých Lozoranov by usporiadatelia kultúrnych či športových podujatí nedokázali pripraviť tak bohatý a zaujímavý program, z ktorého si dokáže každý vybrať.

Obecný úrad a predajca zeleniny a ovocia pri Artézskej studni

Obecný úrad súhlasil so zriadením pre výrobky na predaj ovocia, zeleniny a ďalších výrobkov pri Artézskej studni Márii Vámošovej z Miloslavova s tým, že vycistí okolie studne a bude tam udržiavať poriadok. Iste mnohí z vás si už všimli úplne inú kultúru krajiny popri ceste do Stupavy, na akú sme boli nútení sa mnoho rokov pozerať. Aj zástupcovia lesnej správy tento počin chvália.

Redakčná rada

Foto – Dagmar Veliká

Výnimočná škola v Lozorane

Iniciatíva rodičov a vedenia základnej školy na jej zásadnú reformu

Ivana Studená, Anna Špačeková, iniciátorky projektu

Premýšľali ste už niekedy, ako by sa tunajšia základná škola (ZŠ) mohla rozvíjať tak, ako si to deti z našej obce i okolia zaslúžia a rodičia želajú? Možnosti je mnoho. Vytvorili sme preto skupinu rodičov a priateľov školy, ktorí chceme pomáhať vybudovať v obci výnimočnú školu.

V krajinách s tradíciou vynikajúcich škôl, napríklad vo Veľkej Británii sú kvalitné školy práve na vidieku. Často sa za nimi rodiny i stahujú! Je to preto, že vidiek poskytuje lepšie prostredie z hľadiska životného prostredia, osobnej bezpečnosti či komunitného života. Pre väčšinu z nás je Lozorno takýmto miestom. A vidíme, že mnohé veci sa naša škola už vedomie snaží rozvíjať, ako osobný prístup k deťom, vedenie k vzájomnej tolerancii, snaha závadzať malé triedy a podobne.

Ministerstvo školstva (MŠ SR) začalo v júni prijímať žiadosti ZŠ o nenávratné finančné príspevky zo štrukturálnych fondov na projekty s témove „Premena tradičnej školy na modernú“, čo by mohlo byť príležitosťou aj pre nás. Prvým krokom na vypracovanie projektu je preto zhodnúť sa na tom, čo sú priority na najbližšie dva roky.

Naliehavé potreby

Diskusie s vedením školy i dotazníkový prieskum medzi rodičmi detí ZŠ i MŠ ukázali zhodu v základných potrebách školy.

Jednou z priorit je **posilnenie výučby cudzích jazykov, najmä anglického jazyka** už od prvého ročníka. Je dôležité, aby deti v našej škole mali podobné možnosti ako ich rovesníci na Slovensku i v celej EÚ, vedť to raz budú ich konkurenti na trhu práce.

Pokračovanie na str. 6

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Tretie zasadnutie - 27.3.2008

Po odbraní pripomienok od občanov v termíne do 15.4.2008 bude PHSR pre r. 2008 – 2014 schválený na zasadnutí OZ v mesiaci apríl 2008.

OZ v Lozorne súhlasí s predloženým zadáním „Urbanistickej štúdie – koncept návrhu Slnčný svet Lozorno“ s tým, že investor predloží koncept štúdie s dopodom na obec Lozorno podľa kritérií na tvorbu dodatku k ÚPN obce Lozorno a všetky práce súvisiace s prípravou sa zmluvne zaviaže finančovať.

OZ v Lozorne určuje komisiu pre výstavbu a dopravu, aby predložila návrh na riešenie dopravnej situácie v obci a tiež pripomienky k linke SLOVAC LINES Bratislava, ktorý odovzdá MUDr. Foltynovej A. – poslanec za VÚC.

OZ v Lozorne berie na vedomie informáciu p. Švajdlenkovej M. o pohovore s MUDr. Cikorom z dôvodu stažnosti občanov a súhlasí s osadením poštové schránky v priestoroch pri lekárni, kde môžu občania vkladať pripomienky k zdravotnej starostlivosti.

OZ v Lozorne berie na vedomie informáciu p. Hurbanič M. o zlom stave opoltenia na ZŠ Lozorno a súhlasí s vybudovaním opoltenia v mesiaci apríl 2008 v celkovom náklade 200 tis. Sk.

OZ v Lozorne berie na vedomie správu hlavného kontrolóra Ing. Javúrka J. o vykonanej finančnej kontrole „Čerpania a použitia verejných prostriedkov obce Lozorno“ za mesiace január – február 2008 so zameraním na mimorozpočtové finančné operácie a zároveň súhlasí s priatými opatreniami v znení záveru zápisnice o prerokovaní správy z predmetnej kontroly.

OZ v Lozorne berie na vedomie žiadosť Ľubomíra Haramiu, Lozorno č. 597 o kúpu

prebytočného majetku v areáli bývalých kásární a poveruje odpredajom uvedeného majetku komisiu v zložení: MUDr. Bečár V., Eliaš Š., Švajdlenková M., Foltyn J., Hurbanič M.

OZ v Lozorne schvaľuje komisiu pre prípravu „Informatizácie obce“ v nasledovnom zložení: Foltyn J., Rušinová D., Foltyn A.

OZ v Lozorne súhlasí s osadením tabule k parkovisku pred kostolom a hotelom Karpatký dvor na zákaz parkovania viac ako 12 hod. v zmysle návrhu p. Eliaša Š.

OZ v Lozorne poveruje finančnú a investičnú komisiu predložiť návrh nákladov na zriadenie obecnej polície.

Mimoriadne zasadnutie - 10.4.2008

OZ v Lozorne konštatuje, že Návrh zmien a doplnkov ÚPN č. 1/2007 je prerokovaný v súlade s § 22-28 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a spracovaný v súlade s vyhláškou č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Záväzné časti Zmien a doplnkov ÚPN obce Lozorno č. 1/2007 sú vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením obce Lozorno č. 1/2008, ktorým sa mení a dopĺňa VZN obce Lozorno č. 1/2003 o záväzných častiach ÚPN obce Lozorno.

OZ v Lozorne schvaľuje Zmeny a doplnky územného plánu obce Lozorno č. 1/2007.

OZ v Lozorne schvaľuje komisiu v zložení – predseda Hurbanič M. a členovia: Hušík V., Foltyn J., Eliaš Š., MUDr. Bečár V. za účelom rokovania a prípravy schválených študijných zámerov a pre prípadné zmeny a doplnky ÚPN obce Lozorno.

Štvrté zasadnutie - 24.4.2008

OZ v Lozorne súhlasí so zriadením obecnej polície po kvalitnom personálnom obsadení a upravení výdajovej časti rozpočtu.

Nový systém zberu separovaného odpadu

Obec v máji 2008 zmenila dodávateľa zberu separovaného odpadu z domácností, keďže ten dovedajší ukončil spoluprácu. Stala sa ním spoločnosť Marius Pedersen, a.s., Trenčín. Tým sa menia aj termíny zberu.

Termíny separovaného zberu papiera a plastov v roku 2008:

27.6., 25.7., 22.8., 19.9., 17.10., 14.11., 12.12.

Spôsob zberu: na zber papiera a plastov slúžia na to určené vreca – jedno vrece na plasty, druhé vrece na papier. Papier je možné vyložiť aj zviazaný v balíkoch. Zber papiera aj plastov bude prebiehať súčasne v tom istom termíne, tým istým autom. Papier a plasty budú následne roztriedené na triediacej linke. Prázdne vrece dostane na výmenu domácnosť, ktorá vyloží v deň odvozu plné vrece. V prípade potreby je možné získať vreca aj na obecnom úrade.

Papier – Zbera sa: noviny, časopisy, zošity, knihy, telefónne zoznamy, baliaci papier, lepenka, papierové vrecká

Nezbiera sa: viacvrstvové obaly (krabice od mlieka a nápojov), povoskovaný papier, celofán, prepisovací papier, lepiaca páska, papier znečistený škodlivinami, kovové alebo plastové súčasti papierových výrobkov

Plasty – Zbera sa: PET fľaše (fľaše z nealko-nápojov, sirupov, vína a pod.), LD-PE fólie (igelitové tašky, fólie z pracích práškov, fólie zo stavební a pod.), LLD-PE fólie (tzv. strečové fólie)

Nezbiera sa: znečistené plasty, viacvrstvové obaly (krabice od mlieka a nápojov), linoleum, guma, molitan, plastové obaly znečistené olejovými a ropnými látkami.

Prosíme Vás o dôkladné triedenie odpadov, prispievate tým k ochrane životného prostredia a úspore druhotných surovín. Za Vašu spolučarú a účasť pri triedení odpadov Vám ďakujeme. (vh)

OZ berie na vedomie informáciu starostu obce o rozšírení pitnej vody. Poslanci p. Hurbanič M. a Bordák R. vykonajú kontrolnú obhliadku postupu prác.

OZ berie na vedomie informáciu p. Hurbaniča M. o stave príprav Centra kultúry a vzdelávania. Realizačné práce budú začať po výbere dodávateľa stavby v mesiaci máj 2008.

OZ v Lozorne berie na vedomie informáciu starostu obce o stave prác na budovaní chodníka na Novej ulici a Staničnej ulici. Práce budú ukončené v mesiaci máj 2008.

OZ v Lozorne určuje vykonanie preventívnych protipožiarnej prehliadok v organizáciach, v ktorých sa nevykonáva št. dozor a majú prevádzku v k.ú. Lozorno, prostredníctvom členov OHZ Lozorno v zmysle platných právnych predpisov.

OZ v Lozorne súhlasí s umiestnením novinového stanku p. M. Slobodovej zo Zohoru, na Zvončínskej ulici vedľa kvetinárstva.

OZ v Lozorne súhlasí s vypovedaním nájomnej zmluvy zo dňa 1.3.2004 s MUDr. Ľubomírom Šilanom, PhDr. Bratislavu.

OZ v Lozorne súhlasí so zriadením zberného dvora v priestore pri ČOV – za mostom, po dohode s vedením Združenia urbárskych lesov a pasienkov.

Piate zasadnutie - 29.5.2008

OZ v Lozorne súhlasí so zaradením návrhu výstavby obytného súboru v lokalite Záhumenice a Rusnáky do Zmien a doplnkov č. 2 k ÚPN obce Lozorno (lokalita B7).

OZ v Lozorne berie na vedomie informáciu Ing. Javúrka, hlavného kontrolóra obce o plnení kapitálového rozpočtu za I.Q. 2008.

OZ v Lozorne schvaľuje komisiu pre riešenie Urbárskych problémov v nasledovnom zložení: p. Stríbrný J., MUDr. Bečár V.

Ceny vodného a stočného sa menia

Obecné zastupiteľstvo na svojom rokování dňa 25. októbra 2007 schválilo uznesením č. 27/2007 cenu vodného a stočného platnú od 1. júna 2008 nasledovne:

Fyzické osoby /FO/:

Vodné : 15,- Sk/m³

Stočné : 11,- Sk/m³

Právnické osoby /PO/:

Vodné : 25,- Sk/m³

Stočné : 30,- Sk/m³

Platba za vodné a stočné za obdobie jún 2007 – máj 2008 sa platí od 1. augusta 2008 v pokladni Obecného úradu v Lozorne úradných hodinach:

P: 7:30 – 12:00 13:00 – 15:30

U: 7:30 – 12:00 13:00 – 15:30

S: 7:30 – 12:00 13:00 – 16:30

Š: nestránkový deň

P : 7:30 – 12:00 13:00 – 14:00

alebo prevodom na účet OÚ - č.ú. 3203747001/5600 VS: súp. č. domu (vh)

Kultúrne centrum už rastie

Nedávne kultúrne akcie opäť ukázali, že Lozorno nemá pre ne vhodné priestory. Prestavba „obecnej školy“ na kultúrne centrum sa preto začala. Výberová komisia (Ľ. Haramia, V. Hubková, V. Bečár a Mária Šuleková z Agentúry VO, Bratislava, ktorá sa zaoberá verejným obstarávaním) zvolila 22. mája 2008 výbazu na dodávku stavebných prác. Z troch ponúk – spoločnosti Dokaro, Bratislava - stavia v obci chodníky, miestnych firmi Karovič – stavebníctvo a iné a H.L.Stav – stavebníctvo a iné, vybrala poslednú spomínanú s najnižšou cenovou ponukou. Rozhodujúcim výberovým kritériom bola cena. Prestavba v hodnote 11,78 mil. Sk bude zatiaľ finančovaná z obecného rozpočtu. Obec sa zároveň uchádza sa o finančie z Nórskeho finančného mechanizmu. Dátum ukončenia je 30. júna 2009. (dr)

Občania diskutovali s poslancami a chcú opäť

Verejné zhromaždenie o budúcnosti obce, ktoré sa konalo 18. marca 2008 v lozorskej školskej jedálne prilákalo viac ako 200 občanov. Na podnet 50 obyvateľov, podpísaných pod pripomienky k zmenám územného plánu obce, ktorý bol k dípózícii v prvých mesiacoch tohto roka, ho inicioval a organizoval poslanec MVDr. Vladimír Bečár po schválení obecným zastupiteľstvom (OZ). Stretnutia sa zúčastnil aj starosta Ľubomír Haramia a ďalší poslanci.

Diskusia medzi občanmi a poslancami bola veľmi otvorená a konštruktívna. V. Bečár predstavil Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2008 – 2014 (PHSR), ktorý je víziou jej rozvoja v ďalšom období. Prezentoval tiež koncept novej výstavby obytného súboru v lokalite Záhumenice pod názvom „Slniečný svet Lozorno“ s vyše 200 novými domami, v ktorom má záujem o výstavbu aj niekoľko desiatok miestnych obyvateľov.

Diskusia ukázala, že najväčšími problémami, ktoré trápia občanov, je bezpečnosť

obce, premávka nákladných vozidiel do miestnych firiem, riešenie ďalšej alternatívy pre vývoz komunálneho odpadu v obci, ktorá by znížila potrebu vyvážať odpad do lesa, južný obchvat obce. Ľudia by tiež potrebovali riešiť dopravu do Malaciek, rýchlosť áut v obci, úpravu a vybudovanie nových priestorov na šport a oddych pre všetky skupiny obyvateľstva, reformu školy a ďalšie problémy. Zhromaždenie tiež ukázalo, že je potrebné upraviť PHSR podľa skutočných potrieb občanov, a že občania majú záujem o podobnú diskusiу najneskôr o pol roka, kde bude sme si podvedali, čo sa podarilo splniť.

Podľa slov starostu obec v súčasnosti rokuje ohľadom obecnej polície, kde pracuje s dvojma alternatívmi, s poľnohospodárskym družstvom a urbárnikmi rieši zriadenie obecného dvora pre komunálny odpad a kompostoviska. Oba projekty by mali byť uzavreté na jeseň tohto roka (viac na s. 2). Rodičia, ktoríkym nie je ľahostajná budúcnosť školy v Lozorne iniciovali v máji tohto roku projekt jej reformy (viac na s. 1).

Dana Rušinová

Z pera starostu

S potešením sledujem, ako teplé dni ľahajú Lozorňanov do ulíc. Takmer každý víkend sa tu deje niečo, kde si môže ktokoľvek z nás odýchnuť, zabaviť sa a postrehať ľudí, na ktorých nie je cez týždeň čas. Najmenší rybári otvorili sezónu na prieراهde, turisti napriek dažďu prilákali na 1. ročník Lozorského okruhu desiatky milovníkov prírody a turistiky. Už nejednu sobotu vyplnili športuchtivým Lozorňanom na štadióne futbalisti, stolní tenisti či hokejbalisti. Ďruhý júnový víkend sa k nim pridal aj dorastajúca generácia miestnych hasičov.

Kultúra sa medzi širokú verejnosť dostáva tiež čoraz intenzívnejšie. Pre každého starostu musí byť zadostučinením, keď vidí v uliciach „svojej“ obce spolu všetky generácie tak, ako sa to podarilo organizátorom Mile pre manu. Opäť vydarenou kultúrnou akciou bolo MDD, kde sa popri deťoch určite zabavili aj rodičia, či starkí. Hudbou ozila obec vďaka zaujímavej akcii – Sviatku hudby, ktorý zakladá ďalšiu peknú tradíciu v Lozorňe.

Prečo to všetko spomínam? Spoločným menovateľom týchto podujatí je totiž to, že ich organizátorom nie je primárne obec, ale občania, a že spájajú rôzne skupiny obyvateľov. Športové kluby, materské centrum, tri Lozorňanky, miestna fara, kultúrna komisia obecného zastupiteľstva pripravili pekné podujatia s väčšou či menšou podporou obce, obyvateľov a sponzorov z radov miestnych podnikateľských subjektov.

Obec vŕta a bude i ďalej podporovať občianske aktivity, ktoré vedú k skvalitňovaniu tunajšieho života. Odbremenejte nás nimi od jednej z ďôležitých súčasti verejnej správy, vďaka čomu sa môžeme viac venovať veciam, ktoré môže riešiť len samospráva.

Jednou z nich je rekonštrukcia strechy zdravotného strediska, ktorú čoskoro ukončíme. Vytvorí sa tým nový priestor pre obecné účely, ale predovšetkým sa zvyší kultúra zdravotnej starostlivosti v našej obci. Ďalším významným projektom, ktorému sa momentálne venujeme, je sprevádzkovanie tretej obecnej studne s pitnou vodou. Čoraz väčší ruch vládne aj na bude „obecnej škole“, nakoľko termín otvorenia budúceho kultúrneho, vzdelávacieho a informačného centra – na budúci rok „na Jakuba“ – chceme dodržať. Rozbehli sme tiež rokovanie ohľadom obecnej polície, ktorá zrejme začne fungovať na jeseň tohto roka, či obecného zberného dvora pre komunálny odpad a kompostoviska. Okrem toho tu stále zostáva denná práca, bez ktorej by obec nefungovala.

Každá rozumná občianska iniciatíva je preto prínosom pre nás všetkých. Želám Vám, aby ste si počas prichádzajúceho leta dobre odýchli a načerpali dostatočnú nových sil.

Ľubomír Haramia, starosta

Rozbieha sa informatizácia obce

V projekte informatizácie obce, ktorý sa práve rozbieha, ide o to, aby sme čo najviac záležitosť, za ktorým chodíme na obecný úrad, mohli vybaviť aj elektronickou cestou, cez webovskú stránku Lozorna. Zároveň, aby Lozorňan, ale i návštěvník našej obce našiel na tejto stránke vždy všetky akútalné informácie o tunajšom dianí. Príkladom informatizácie obce môže byť umiestnenie výhlásení obecného rozhlasu na internete, prípadne posielanie sms správ s dôležitými informáciami o dianí v obci občanom, ktorí nemajú možnosť počuť rozhlas počas dňa. Je to i možnosť nájsť na internete informácie, čo všetko si treba so sebou priniesť, ak chceťe niečo vybaviť na obecnom úrade, vrátane formulárov, ktoré treba vyplniť, prípadne to celé vybaviť cez počítač. Informačný systém na obecnom úrade by mal tiež zefektívniť jeho fungovanie. Napojením systému na kamery, ktoré by mali byť v ďalšej fáze projektu umiestnené v obci a monitorované obecnou políciou, by sa mala zvýšiť aj bezpečnosť občanov.

Dvaja členovia komisie, ktorá sa projektu venuje – Dana Rušinová, šéfredaktorka Spravodaja a Juraj Foltýn, poslanec a iniciátor tohto projektu sa preto 28. mája 2008 zúčastnili v Bratislave konferencie ITAPA 2008 - Moderné mesto.

Konferencia priniesla mnoho zaujímavých informácií a inšpirácií zo skúseností s podobným projektom samospráv z Veľkej Británie, Grécka, ale i zo Šale, či Skalice.

Okrúhly diskusný stôl, zložený zo zástupcov vlády, parlamentu, ZMOS a firiem priniesol jasnejšie informácie o Operačnom programme EÚ - Informatizácia spoločnosti, z ktorého sa obec Lozorno bude snažiť finančovať svoj projekt. Program plánuje v rokoch 2008 – 2013 vyčleniť 413 mil. eur (cca 12,5 mld. Sk) na informatizáciu samospráv. Výzva k čerpaniu prostriedkov sa pripravuje.

Diskusia okrem iného ukázala, že je potrebné aj na úrovni samosprávy vyškoliť odborníkov, ktorí by zastrešovali projekty informatizácie a tiež urobili mohutnú osvetu medzi občanmi, aby využívali nové elektronickej formy poskytovania samosprávnych služieb.

Peter Blair z britského úradu pre komunity a územnú samosprávu prezentoval vládny projekt elektronizácie všetkých úrovni riadenia samosprávy – grófstvo, okres, obec/mesto. V priebehu 5 rokov prenieslo všetkých 388 miestnych samospráv celú svoju agendu do elektronickej podoby a napríklad v kraji Herfordshire dnes 93 % rodičov prihlasuje deti do základných škôl cez internet.

Aké služby by ste potrebovali Vy, občania Lozorna, elektronickou cestou od samosprávy, napíšte na e-mailovú adresu: obeclozorno@stonline.sk Subject: Informatizácia alebo to prineste osobne na papieri na obecný úrad. Vopred ďakujeme za Vaše námety. O pokračovaní projektu Vás budeme informovať.

(dr)

Mimoriadny zber odpadu bol úspešný

V apríli 2008 sa v našej obci uskutočnil zber nadromerného komunálneho odpadu, elektroodpadu a zber opotrebovaných batérii a akumulátorov. Vyzbieralo sa nemalé množstvo odpadu. Ďakujeme všetkým, ktorí sa do zberu zapojili. Veríme, že i takto sme spoločne prispeli k zníženiu odpadu v našich lesoch.

(vh)

Názov odpadu	Množstvo (t)	Náklady obce (Sk)
Objemný komunálny odpad	22,49	76 880
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	6,4	0
Batérie a akumulátory	0,325	0

Oslava mamy spojila všetky generácie

Netradičná oslava Dňa matiek sa konala v pekné slnečné polodenne 10. mája 2008 v 29 mestách a obciach na Slovensku, v spolupráci s 38 materskými centrami (MC), členmi Únie materských centier. Symbolickú mišu pre mamu prešlo tento rok spolu 7352 účastníkov, čo je o 2165 ľudí viac, ako minulý rok.

Jedným zo zúčastnených materských centier bolo aj naše MC Muška s počtom 193 zaregistrovaných, z toho 111 detí. Veľa ľudí sa pridal aj po trase, alebo prišli až na kultúrny program, organizovaný kultúrnou komisiou obecného zastupiteľstva v sále televýchovnej jednoty. Po úvodnom príhovore starostu Lubomíra Haramiu vystúpili deti z MŠ pod vedením Dany Kopáčovej, spevácky zbor sv. Ondreja z Vysokej pri Morave a domáci spevácy zbor žien pod vedením Antónie Malovcovej.

Aj tento rok patrí veľká vďaka nášmu pánonovi farárovi Vladimírovi Banskému, ktorý okrem iného zabezpečil ozvučenie, hry pre deti a celú akciu moderoval. Nemalá vďaka patrí aj miestnej mládeži, ktorá pomáhala, kde mohla – pri registrácii, pri hrách, pri občerstvení a všade, kde bolo treba pomocnú ruku. O zaujímavý kultúrny program a hry sa postarala skupina historického šermu ET CETERA. Mamičky zase pripravili občerstvenie – výborné koláče, čaj z materinej dúšky či malinovku.

Každému, kto sa nielen zúčastnil, ale akýmkoľvek spôsobom

pomohol k úspešnému a peknému priebehu tohto podujatia, zo srdca ďakujem. Verím, že sa všetci opäť uvidíme na Míli pre mamu 2009.

Barbora Hurajová, MC Muška, zf

Leto nám prinieslo hudbu

Letný slnovrat priniesol 21. júna 2008 do Lozorne nultý ročník osláv Sviatku hudby. Pridali sme sa tým nielen k Bratislavskému správnemu kraju, ale aj k množstvu miest a obcí po celom svete, ktoré oslavili príchod leta hudbou. Od rána nám vyhrali v obecnom rozhlase, obchodoch i v reštauráciach, ktoré sa do tejto akcie zapojili.

HLavný program bol poobede v „kultúrku“, teda v budove miestneho športového klubu a na štadióne. Program otvorili organizátorky podujatia – Dana Rušinová, Vlasta Hubková a Helena Drobná. S príhovorom v úvode vystúpil aj starosta Lozorne p. Ľu-

bomír Haramia. A potom sa už počas takmer štyroch hodín veselo spievalo, hralo i tancovalo. V bohatom programe sa pred skoro 200 divákm predstavilo vyše 80 účinkujúcich, od úplných začiatočníkov, cez žiakov umeleckej školy až po profesionálov, od škôlkárov až po dôchodcov. Sólisti, skupiny i zbory predviedli ukážky zo svojho repertoáru. Zazneli rôznorodé hudobné štýly: od popu, cez operu, klasiku, disco až po rómske rytmky. Hudobné produkcie roztieskali, ba občas i roztancovali publikum. Ľudovky v podaní miestneho ženského a mužského zboru si pospevali i nejeden divák.

O tom, že Sviatok hudby pochádza z Francúzska, sme sa prevedli v krátkom dokumentárnom filme z parížskych ulíc. Krásy Paríža a Lozorna nám priblížila výstava fotografií Daniely Kočkovej „Parížsko-lozornské impresie“.

Bohatá účasť na tomto podujatí je dôkazom, že v Lozorne máme množstvo rôznych talentov, a keď každý priloží ruku k dieľu, vieme sa spolu na úrovni zabaviť a urobiť si krásny deň. Srdečná vďaka všetkým, ktorí sa aktívne zapojili. Veríme, že vás na budúci rok bude ešte viac a my budeme môcť pre vás zostaviť ešte bohatší program na viacerých miestach celého Lozorna. Na záver by sme ešte raz chceli srdečne podakovať všetkým, ktorí nám nezistne pomohli, a bez ktorých by Sviatok hudby v Lozorne neboli. Zvlášť by sme chceli podakovať sponzorom podujatia – firme HL-Stav, Lozorno Miroslava Hurbaniča, Asep – Xerox, Bratislava Juraja Foltýna, MVDr. Vladimírovi Bečárovi, obecnému úradu, firme Dalibora Havla a firme Ivana Bočeva z Lozorne.

Fotografie a ďalšie informácie o Sviatku hudby v Lozorne nájdete na www.lozorno.eu
Helena Drobná, organizátorka

Umelecká škola pripravila dva koncerty

Súkromná základná umelecká škola, Jablonové, ktorá pôsobí aj v Lozorne, končí už štvrtý rok svojej existencie. Tešíme sa, že ho končime naozaj úspešne!

Krásny verejný koncert sa nám podarilo zorganizať 23. apríla 2008 v Kultúrnom dome v Jablonovom. Predstavili sa naňom šikovní malí i väčší hudobníci zo všetkých piatich obcí, v ktorých pôsobíme – z Lozorne, Jablonového, Perneku, Kuchyne a Zohora. Atmotférnu koncertu umocnili výtvarné práce našich detí. Radosť rodičov, pedagógov ale aj starostov jednotlivých obcí bola veľká a tak veríme, že nás budete podporovať i ďalej.

V podobnom duchu sa niesol aj Záverečný koncert našej školy. Konal sa 21. júna 2008 ako súčasť Sviatku hudby v Lozorne.

Pripomínam, že od septembra pokracujeme v hudobnom, tanečnom i výtvarnom odbore. Deti, ktoré majú ešte záujem prihlásiť sa do umeleckej školy, nájdú prihlášky začiatkom septembra v materskej aj

základnej škole, prípadné informácie získať na t. č. 0905 951 384 alebo mailom na adresu: mojaskola@azet.sk. Prajeme pekne prázdniny!

Peter Vrbinčík, riaditeľ školy

Lozorno navštívili spisovatelia

Ako každý rok aj tento sa 30. apríla 2008 stretli obyvateľia Lozorna pred obecným úradom, kde mestní muži postavili vysoký máj. Návštěvníkov popri tom ponúkali malým občerstvením pracovníčky úradu.

Do Lozorna zavítala 5. júna 2008 skupina piatich spisovateľov zo združenia Femina - Klub slovenských spisovateľiek. Navštívili materskú a základnú školu a Klub dôchodcov.

So školákm a dospelými besedovali najmä o násilí v médiách a s najmenšími sa hrala Viera Valachovičová - Ryšává, prozaička, autorka detnej literatúry a spoluautorka rozhlasovej relácie „Králikovci“, Jana Šimulčíková, bývalá redaktorka časopisu Slovenka, autorka čítania na pokračovanie „Kým príde ženčí“, spisovateľka, novinárka a prekladateľka, Viera Švenková, spisovateľka, prekladateľka a publicistka, Dagmar Škamlová, ktorá okrem poézie píše aj poviedky s detektívnymi zápletami a zaslúžilý umelec Ján Beňo.

Dôchodcovia diskutovali o násilí

V Klube dôchodcov si spisovatelia vymieňali s Lozorňanmi názory na mediálne programy obsahujúce scény s rôznou formou násilia, vrážd, prepadov, katastrofických scenárov, čo má vplyv a dosah na vývoj mladého človeka. Cieľom besedy bolo totiž zapojiť čo najväčšiu skupinu obyvateľstva do nápravy vo výchove mládeže a motivovať ju k sledovaniu pokojnejších, poučných a pohodových programov v slovenských médiách. Návštevu spisovateľov zabezpečila Dana Rušinová, šéfredaktorka Spravodaja obce Lozorno.

Prítomní občania sa do besedy aktívne zapájali a spisovatelia odchádzali plní dojmov a názorov, ktoré ďalej zúročia. Vďaka za počiatocné písmeno v abecede pre „dobro“ !

V škôlke bola teta výmyselníčka

Detská spisovateľka Viera Valachovičová-Ryšává sa predstavila deťom ako „Teta výmyselníčka“. Deťom zinscenovala svoj mini príbeh z prírody o žabkách, ktoré si vzájomne predvádzali svoje žabie kvaky až vznikol žabí koncert. Treba pochváliť, že všetkých 55 prítomných deťí bolo po celý čas zaujatých a v závere skákali ako malé narodené žubriny z močiara a do močiara.

Zámer tety spisovateľky bol ale taký, aby aj celkom malým počinom prebúdzala v deťoch radosť, dobro a citový rozvoj. Zaradila našu škôlku medzi ďalších 26, s ktorimi bude spolupracovať

na svojom projekte, cez ktorý chce vlievať do boľavej spoločnosti lásku, porozumenie a hľavne dobro. Spolupracovať sa však bude so všetkými vekovými kategóriami ľudí, s deťmi zo ZŠ a tiež s dospelými a ďalšími jej spolupracovníkmi. V závere svojho programu venovala deťom knihu Z ježkovej kapsičky. Už teraz sa tešíme na ďalšie jej literárne ponuky pre nás.

Anna Hájková, vedúca Klubu dôchodcov, Anna Ledníková, riaditeľka MŠ, dr, Foto – Femina

Ako každý rok aj tento sa 30. apríla 2008 stretli obyvateľia Lozorna pred obecným úradom, kde mestní muži postavili vysoký máj. Návštěvníkov popri tom ponúkali malým občerstvením pracovníčky úradu.

Foto – Vlasta Hubková

Prvé sväté prijímanie

Krásny slnečný deň 20. apríla 2008 bol v Lozorne plný očakávania a možno aj trochu trémy u detí, ktoré po prvýkrát pristúpili k svätému prijímaniu. Pre kresťana je to jedna z najdôležitejších chvíľ v jeho živote. Prijímanie Toho, ktorý je nás Spasiteľ, Priateľ a Ochrana. Milosrdný Boh sa nám ponúka na oltári ako zmierna obeta, je stále prítomný v Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej.

Z rúru nášho knaza vdp. Vladimíra Banského prijalo tento sviatostný pokrm 27 detí. Sviatočnú atmosféru dotváral detský kresťanský zbor Vajčko. Všetko bolo sviatočné, dôstojné a pekne pripravené, samozrejme hlavne naše deti. Prajeme im Božie požehnanie, veľa milostí a radosť z priatej sviatosti.

Zuzana Filasová

Pozvánka na výlet s peknou výstavou

Lozorňanka Barbora Hurajová, rodená Bilčíková, vedúca materského centra Muška prezentuje svoje maľby na výstave s názvom „Očami troch generácií“. Výstava prebieha pri príležitosti významného životného jubilea akademického maliara Viktora Bilčíka od mája do konca septembra 2008 v Lesníckom a drevárskom múzeu v kaštieli s nádhernou záhradou vo Svätom Antone, pri Banskej Štiavnici. Okrem krásnych obrazov V. Bilčíka si na tejto výstave môžete pozrieť aj obrázky jeho otca Jozefa Bilčíka, fotografie jeho syna Borisa Bilčíka a kresby a maľby jeho dcéry Barbory. Všetkých spája láska k prírode a ku krásu a každý z nich to vyjadruje svojím originálnym a nezameniteľným štýlom.

(dr)

Spevokol žien z Lozorna vystúpil v predposledný júnový víkend na Sviatku hudby v Lozorne a na Dňoch Pomoravia v Jablonovom.

Foto – Andrej Kavický

Mimoriadne sväté omše

Počas hodových slávností a Výročia posvätenia Božieho chrámu:

25. júla 2008 8:00 – sv. omša

18:30 – sv. omša

27. júla 2008 10:30 – sv. omša

Školáci bodovali v matematike i v slovenčine

V marci sa zapojili žiaci Základnej školy v Lozorne do celoslovenskej matematickej súťaže "Klokan". Bolo to naše najúspešnejšie umiestnenie. Zo 6000 detí sa umiestnil na pozícii 40. - 45. miesto nás žiak ôsmej triedy Branislav Stríbrnksý.

V marci sa tiež konalo Obvodné kolo Hviezdoslavovho Kubína - Zúbkové pramene. Našu školu reprezentovali Tomáš Ježo (3.A), Eliška Chodelková (4.A), Marianna Magálová (5.A), Frederik Chodelka (6.A), Miroslava Jánosová (7.A), Branislav Stríbrnksý (8.A), Silvia Kramárová (9.A). V druhej kategórii obsadil napokon Frederik Chodelka 3. miesto. V tretej kategórii patrí 2. miesto Branislavovi Stríbrnskému a 3. miesto Silvii Kramárovej.

Nielen v slovenskom jazyku, ale aj v anglickom jazyku sme pripravili pre deti súťaž v čítaní a v prednese. Za najlepšie prednesy boli vybrané žiačka 5. triedy Lenka Vrbinská a 8. triedy Romana Jánosová.

Najlepší žiaci zo školského kola matematickej súťaže pod názvom "Pytagoriáda" sa v apríli zúčastnili jej okresného kola. V kategórii 6. ročník sa na krásnom 2. mieste umiestnil Rastislav Stríbrnksý a v kategórii 8. ročník taktiež na 2. mieste skončil Branislav Stríbrnksý.

Žiaci ZŠ sa tiež zúčastňovali rôznych pohybových súťaží na príklad okresného kola vo vybíjanej.

Ján Daňo, riaditeľ ZŠ

"Pozrieť do detských očí a nežasnúť, znamená byť duševne i duchovne slepý."

(Max Kašparu)

Výnimočná škola v Lozorne, dokončenie zo strany 1

Jazyk sa dá učiť i formou hry tak, aby žiaci neboli preťažení. Môžu tiež preberať niektoré zaujímavé témy z prírodných vied, riešiť matematické úlohy, učiť sa o hviezdach a podobne. Takto prístup by bol osviežením pre celý učebný proces. Zároveň by sa budovala reálna schopnosť detí používať cudzí jazyk v každodenných situáciách.

Bolo by treba zamestnať **rómskych asistentov** pochádzajúcich z komunit z Lozorna a Jablonového, aby sa zabezpečila reálna integrácia týchto detí do školského života. Nechceme deti izolovať od realného života, prekonávať predsydžu sa dá najlepšie vzájomným spoznávaním sa a pokojným spolunažívaním.

Bolo by dobré nájsť spôsob ako podporiť výučbu **prirodovedných predmetov** a podporovať rozvoj detí v technických smeroch. Vedľa teraz je na Slovensku nedostatok odborných zamestnancov. Okrem podpory základného učebného plánu chce škola hľadať spôsob, ako osloviť odborníkov z praxe, ktorí by mali záujem viesť odborné semináre pre deti, alebo podporovať ich projektovú prácu a to nielen vo vyšších ročníkoch. Škola by mohla tiež využívať možnosti, ktoré poskytujú lokálne priemyselné parky a podniky v obci (napr. Hasit, Elektro Haramia, Volkswagen).na exkurzie pri výučke fyziky a chémie.

Užitočné by určite bolo začleniť do výuky **kurz základných podnikateľských zručností** (podľa vzoru Bata Junior Achievement) a naučiť deti premýšľať o príjmoch a výdavkoch, nákladoch a zisku, o príprave podnikateľského plánu.

Remeslo má zlaté dno, keďže šikovných remeselníkov je ako šafránu. Európa bije na poplach a po remeselníkoch sa obzerá práve v nových členských štátach, väčši si ich a veľmi dobre platí. Možno niektorí obyvatelia Lozorna by neváhali defom predviesť svoje remeselné zručnosti aj zadarmo.

Máme tu ranč, ktorého majitelia ponúkli bezplatne svoje priestory na **exkurzie v rámci hodín prírodrovedy, botaniky, zoologie a ekológie**. Zároveň ponúkajú ukážky tradičných remesiel v autentickom prostredí, čo sa dá využiť **pri výučke dejepisu či náuky o spotrebosti**.

Areál školy predstavuje potenciál, ktorý treba ďalej rozvíjať.

Muška v lete oddychuje

Materské centrum Muška otvorí svoje brány opäť až v septembri. Už v tento mesiac sa bude konať školenie prej pomoci so zameraním na deti so zdravotnou poisťovňou Dôvera preložené z júna. Bude sa konať aj stretnutie všetkých mamičiek navštevujúcich Mušku, na ktorom budeme diskutovať o ďalšom smerovaní centra. Sledujte oznamy s termínom, aby ste sa mohli všetky zúčastiť. Prajeme vám leto plné oddychu a radosť.

Barbora Hurajová, za Materské centrum Muška

O zlom královi. Tak sa volalo detské divadelné predstavenie, ktoré 19. mája 2008 zorganizovala v školskej telocvični kultúrna komisia obecného zastupiteľstva. (zf)

Foto – Daniela Kočková

Treba vytvoriť hygienické prostredie oddelením šatní od priestoru, kde prebieha výuka a mimoškolské aktivity. Tým vznikne otvorený spoločenský priestor, ktorý by poslúžil na priblíženie sa konceptu "Otvorená škola". Dali by sa vytvoriť komunikačné centrá na rozhovory, kútky na sústredenie a individuálnu prácu. Do spoločenského priestoru by bolo možné integrovať aj **knižnicu a počítačovú miestnosť**. Je potrebné aj zrekonštruovať **sportoviská** a revitalizovať výsadbu areálu.

Škola by potrebovala **správcu**, po starom školníka-domovníka, ktorý by dohliadal aj na školský areál, takže by ho bolo možné otvoriť deťom i občanom aj po skončení vyučovania (k tomuto je nutné opäť škole sprístupniť byt v areáli školy).

V škole potrebujú **akútne špeciálneho pedagóga** prípadne psychológov na plný úvazok, pretože pribúda detí s poruchami učenia a správania sa.

Treba koordinátora a „Angličana“

Na prípravu veľkého projektu pre MŠ SR je nutné vytvoriť pracovný tím a zabezpečiť organizačnú podporu, vedľa terajší zamestnanci školy sa obracajú, aby zabezpečili "základnú výuku". A sú tu i ďalšie možnosti financovania, ako granty, projekty, sponzori. Momentálne je preto najdôležitejšie, aby škola našla pracovnú silu, ktorá by kompetentne zastupovala školu a koordinovala dobrovoľníkov z radov rodičov, ktorí sú ochotní pomôcť pri písaní projektov a zháňaní sponzorov. A keby škola mohla mať aspoň jedného "native speakera", t.j. angličtinára, ktorý by mal angličtinu ako rodnyj jazyk. **Akákolvek pomoc pri riešení týchto dvoch úloh je vítaná.** V skratke, čím skôr potrebujeme nájsť tých správnych ľudí a peniaze na ich zafinancovanie.

V škole by sa raz mohol vytvoriť priestor na komunitné aktivity, kde by prirodzenou cestou prebiehala integrácia rôznych skupín obyvateľstva obce, pestovala by sa kultúra a spoločenský život. Vedľa toho využitie areálu školy aj počas letných mesiacov napríklad na letnú školu keramiky, kurzov hry na hudobné nástroje, vedľa toho rovnako máme nadšencov z miestnej Základnej umeleckej školy. A možno je Vás ešte veľa takých, čo máte iné skvelé nápady. Pridajte sa k nám, aby nám našu školu už čoskoro závidelo celé Záhorie!

MDD preverilo vedomosti i zručnosti

Slnecný 1. jún 2008 prilákal lozornské deti na školský dvor. Tu na nich čakala veľkolepá oslava ich sviatku - Medzinárodného dňa detí. Deti i dospelých správne naložili koncert detských pesničkárov – Márie Podhradskej a Richarda Čanakyho. Po ňom sa deti presunuli na stanovišťa, ktoré predstavovali jednotlivé svetadiely. Pri nich za lákavú a bohatú odmenu museli riešiť najrôznejšie úlohy, ktoré preskúšali ich vedomosti i zručnosti. Deti hľadali africké zviera, skákali vo vreci, chodili labiryntom, odpovedali na otázky o Lozorne a okolí, striefali zo vzduchovky, či hľadali „poklady“ ukryté vo vedrách s rôznym materiálom. Od súťažných úloh odbiehali zošmyknúť sa z obrovského nafukacieho dinosaury, či pomaľovať sa ako indiáni. Celé popoludnie moderátorsky zastrešil vdp. Vladimír Banský a podfarbiel hudobný doprovod.

Veľká vďaka za toto skvelé letné popoludnie patrí všetkým, ktorí prišpeli finančne či organizačne – kultúrnej komisií obecného zastupiteľstva, p. starostovi Ľubomírovi Haramiovi, vdp. Vladimírovi Banskému, firmám – Omnim Plastic, Karovič, Elektro Haramia, p. Štefanovi Eliašovi, mladým a všetkým ostatným. (dr), Foto – Barbora Hurajcová

Zo života škôlkárov

S prvými teplými lúčmi jarného slnka ožívava celá príroda a to je čas, kedy každý rok deti z MŠ "vynášajú Morenu." Tešia sa, keď ju spolu s paní učiteľkami zhotovujú, za veselého spevu vynášajú, zapália a hodia do potoka.

"Vdaka maminka, že ďa mám...", znelo z úst detí 22. mája 2008 o 15:00. Deti plné očakávania možno aj s troškou trémym privítali svoje mamičky, ktorým sa aspoň takouto formou snažia odmeniť za ich lásku, starostlivosť a obetavosť. Detom žiarili očká šťastím a mamám zas dojatím, čo všetko sa dokážu ich ratolesti naučiť.

Ako už tradične - súťažami a tancom sme oslávili 30. mája 2008 MDD. Za svoju odvahu a húževnatosť boli deti odmenené sladkou od-

Okienko výživy • Okienko výživy • Okienko výživy • Okienko výživy „Éčkam“ sa dá vyhnúť

Pri priemyselnej výrobe potravín sa do nich pridávajú prídavné látky – aditíva. Predlžujú trvanlosť (konzervačné látky a antioxidanty), upravujú chúť (napr. glutamany), menia farbu, zvyšujú viskozitu (rôzne zahustovačky), menia vlastnosti proteínov (taviace soli), dokážu zmiešať nezmiešateľné prísady (emulgátory). Patria sem i leštiace a kypriace látky, regulátory kyslosti, umelé farbivá, želňujúce látky, stabilizátory a ďalšie.

Písmeno E spolu s trojmiestnym číselným kódom je medzinárodné označenie každého aditíva. Musí byť vyznačené na obale potraviny, ak ho obsahuje. Pridávanie regulujú národné a nadnárodné normy. Existujú prísady u nás povolené, ale v USA zakázané a naopak. Európska komisia nedávno navrhla úplný zakáz potravinového farbiva E 128. Je to farbivo, ktoré sa doteraz používalo na farbenie párkov a hamburgerov a niekde sa používa dodnes. Vedci totiž zistili, že predstavuje zdravotné riziko – má tendenciu meniť sa na karcinogénny anilín.

Nedá sa však povedať, že všetky „éčka“ sú zlé. Väčšina je vyrábaná synteticky, ale sú medzi nimi aj prírodne sa vyskytujúce látky. Pod číslami E 210 – 217 sú látky, ktoré podľa posledných výskumov prispievajú k hyperaktivite detí. U citlivých ľudí môžu vyvoláť kožné alergie až astmatický záchvat. E 131 je farbivo - patentná modrá, ktoré sa používa do mnohých potravín pre deti (cukríky Haribo, Danone jogury Prince, lentilky) a u precitlivelých ľudí môže vyvoláť svrbenie, nevoľnosť, problémy s dýchaním, či vyrážky.

Namiesto Éčok

Človek nemusí tráviť hodiny skúmaním zloženia potravín, na začiatok stačí dodržiavať niekoľko zásad:

1. Kupujte čo najmenej polotovarov, uprednostnite varenie zo základných surovín.
 2. Nevyberajte si potraviny s dlhou záručnou lehotou, zákonite musia obsahovať viac konzervačných látok, antioxidantov a stabilizátorov.
 3. Nekupujte umelo prisládzané a ochutnené nápoje. Ak naozaj nemôžete piť neochutnené vody a čaje, uprednostnite 100% šťavy (prípadne si ich zriedte vodou).
 4. Másové výrobky patria k najrizikovejším a najškodlivejším potravinám v tomto ohľade. Snažte sa znížiť ich spotrebu na minimum.
- Ak niekto argumentuje tým, že aj ovocie a zelenina obsahujú mnoho postrekov a chemikálií, podotýkam, že tieto sa dajú takmer úplne odstrániť dôkladným umytím. Ako však odstrániť červené farbivo z párkov, nealko nápojov a cukríkov? Napriek všetkému je menší zlom konzerva hrášku s nejakým „éčkom“ ako „prírodná“ slanina. U nás totiž stále veľa ľudí zomiera na následky nesprávnej životosprávy a užívanie „éčok“ je z tohto hľadiska len kvapkou v mori.

Eva Oravcová, lekárka

menou. Okrem spomínaných akcií deťom rozjasalo srdiečko niekolko divadelných predstavení ako "Gašparček Janko v pekle", "Babrák Drak" a mnoho iných.

Naši predškoláci mali možnosť počas celého roka navštievať kurz anglického jazyka a hravou formou získať základy slovnej zásoby a výslovnosti. V júni nás ešte čaká plavecký výcvik a rozlúčka s predškolákm, ktorým sa začne nová etapa v ich živote. Brány našej škôlky pre nich zostávajú aj nadalej otvorené. Školáci sa neraz prídu pochváliť p. učiteľkám so svojimi úspechmi, zahrať sa a pospomínať na pekné chvíle prežité v našej materskej škole.

Jana Uhliarová, učiteľka MŠ, Foto – MŠ

V škôlke chýbajú miesta

V priebehu marca prebieha každoročne na materských školách zápis detí pre nasledujúci školský rok. Spočíva v prijatí prihlášky od rodiča spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od detskej lekárky.

Po druhýkrát v histórii našej materskej škôlky sa opakoval fenomén vysokého počtu zapísaných detí, ktorý prekročil kapacitné možnosti našej škôlky. Rodičia zapísali 36 nových detí do MŠ, (dnes ich je už 38). Do 1.ročníka ZŠ však odchádza 21 detí, čo je hned na prvý pohľad nepomer. Ako sa tento stav teda riešil?

Prijaté sú vždy deti trojročné a staršie, ktorých matky nastupujú do zamestnania, alebo deti, ktoré musia byť prijaté prednostne, pretože sú 5- a 6-ročné, teda predškoláci. Týchto detí je spolu 26. Neprijaté zostali 4 deti staršie ako trojročné, ktorých matky sú na MD s mladším dieťaťom a 8 detí, ktoré dovedia 3 roky v jarných mesiacoch budúceho roku. Teraz, ale ľahko rozhodnúť, či tieto deti budú prijaté po dovršení troch rokov alebo až v septembri 2009.

Podľa nového školského zákona, ktorý sa bude účinný od 1. septembra 2008, sa počty detí v triedach veľmi malo, ale predsa znížia. Na našej MŠ to vychádza na všetky tri triedy spoločne 2 deti. A detí v Lozorne neustále pribúda, čo do budúcnosti ponúka úvahu o rozšírení kapacitných miest pre deti 3- až 6-ročné deti.

Anna Ledníková, riaditeľka MŠ

Pohyb v lese upravuje zákon

Leto je tu. Nejedného z nás už vytiahlo do lesa oveľa častejšie ako zima. Prinášame preto niekoľko užitočných informácií o tom, ako sa v prírode správať tak, aby sme ju neničili, neznečisťovali a tiež, aby sme sa pri potulkách po okolitých lesoch navzájom neobmedzovali a nezneprijemňovali si ich. Naopak, aby sme si ich všetci naozaj vychutnali. Budeme radi, ak Vám naše zistenia poslúžia natoľko, že aj vďaka nim prežijete nezabudnuteľné letné chvíle v lozornianskom chotári.

Lozornské lesy ležia v Malých Karpatoch. Takmer 95 % územia tvoria listnaté stromy – buk, hrab, dub, javor, breza, jelša. Z ihličanov možno nájsť smrek a smrekovec opadavý, ktorí miestni volajú „verpán“. Zo zveri je možné podľa Jozefa Sládka, vedúceho lesníckeho obvodu Ostrovec, Lesy SR, š.p., odštýpný závod Šaštín-Stráže, ktorý sa stará o časť lozornských lesov, naraziť na muflóna, daniela, diviaka, srnce i jeleňa. Na návštevníkov nečíha podľa neho v lese nijake nebezpečenstvo.

Snáď najrizikovejším nepriateľom sú kliešte, ktoré sú od marca do novembra prevážne v tráve. Od marca do októbra možno v ojedinelých prípadoch nadábiť na diviačicu s mládatami. Vtedy sa treba pomaly otocíť, nevzbudzovať záujem o zvieratá a pokojne odísť.

Zákony o lese

Pohyb po lese upravuje Zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch. Paragraf 30 a 31 tohto zákona definuje pravidlá, podľa ktorých môže venujnosť využívať lesy. Spoločnými zásadami pre všetkých jeho návštevníkov je, že v lese sa treba pohybovať tak, aby sme ho neničili, neznečisťovali, neplasili zver, a aby sme nenarušali jeho pokoj a neopakovateľné zvuky.

Zakladat oheň sa môže len na oficiálnych ohniskách. V lozornských lesoch je to ohnisko na Rapsu (pri ceste na Košariská, nedaleko malej priehrady na Kejde) a pri Červenom domčeku, na ktorý narazíte, ak pôjdete od priehrady po zelenej značke.

Každý má právo vstupovať na lesné pozemky, ale musí rešpektovať práva a oprávnené záujmy vlastníka, správcu či obhospodávateľa lesa, člena lesnej stráže a orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Pokial niekto v lese poruší zákony, právo sankcionovať ho má lesná stráž, polovná stráž a polícia SR.

Pes musí byť na vodítku

Pesí návštevníci sa môžu pohybovať kdekoľvek po lese, aj mimo chodníkov, či lesných ciest. Samozrejme len tak, aby neničili lesné porasty, stromy, kry a zariadenia slúžiace lesnému hospodárstvu.

Pokial idete do lesa so psom, nesmíte voľne behať a musí byť na vodítku. Pokial by totiž pes začal nekontrolovanie behať a pritom by navyše vyplašil lesnú zver, polovná, či lesník, ktorý je toho svedkom, má právo podľa vlastného uvázenia zasiahnúť a psa v krajinom prípade aj zastreliť. Volne pobehujúci pes je navyše možným nebezpečenstvom aj pre ostatných návštevníkov lesa, najmä pre deti. Starosta Ľubomír Haramia z polovného združenia Podhorie, Lozorno vyzýva psíčkarov, aby zvážili pohyb psa v lese a to aj psa na vodítku preto, lebo zanecháva pachové stopy, ktoré zneistňujú zver. Odporuča sa psa venčiť na miestach bližších k obci.

Cykloturisti – cyklotrasy a lesné cesty

Cykloturisti môžu jazdiť po lese len po vyznačených cyklotrasách a po lesných cestách. Jazdiť po zvážničiach, či robiť skratky, kde to ide, je porušením zákona, ktoré sa môže pokutovať. V našich lesoch sú cestami pre cyklistov tie, ktoré sú označené farebným C - cesta na Košariská, cesta od Rusiakov okolo chaty Červený domček, ktorá ústí pri hlavnej ceste do Stupavy. Všetky cyklotrasy možno nájsť na orientačnej tabuľi na odbočke z Hlavnej ulice na Karpatskú, ktorá vede k priehrade.

Ostatní do lesa nesmú

Motorky, štvorkolky a autá do lesa podľa zákona nesmú. Okolo lozornskej priehrady je možné ísť jedine po značku zákaz vjazdu na Rusiakoch a na druhom brehu po závoru. Za nimi už začína lesná cesta.

Snáď každý bude súhlasiť s tým, že ak okolo turisti či cyklistu preferčí auto, štvorkolka, či motorka, zneprijemní to celý dovtedajší dojem z pekného pobytu v lese. Ak pritom idete s deťmi, je tento pocit znásobený strachom o ich bezpečnosť. Bolo by preto už konečne

načase, aby si podaktori aj z miestnych občanov uvedomili, že svojimi motorovými vozidlami naozaj obťahuju až ohrozujú ostatných. Ak niekto predsa len potrebuje ísť na Košariská autom, jedinou povolenou je cesta z Lozorna cez Stupavu a Borinku. Chodiť však napríklad na huby tak, že si zájdom hlbšie do lesa autom, ktoré odstaví hned pri „dobrom mieste“, hovorí skôr o ničiteľovi prírody a nie o jej milovníkovi. Je to navyše ignorantstvo voči ostatným. Lesná správa Lozorno žiada preto občanov, aby dodržiaval zákony o zákaze vjazdu na lesné cesty.

Tri polovné združenia

V lozornianskom chotári pôsobia tri polovné združenia. V štátnych lesoch je to združenie Močiarne a Ostrovec. Združenie Podhorie, Lozorno má svoj revír v neštátnych lesoch – smerom na Stupavu, okolo bývalých kasární a v okolí Kamenného mlyna. Polovné združenia majú uzatvorenú zmluvu o prenájme a každoročne predkladajú Lesnému úradu v Malackách na schválenie plán chovu a lovú. Podľa starostu štát reguluje počet zveri v lesoch preto, aby nedochádzalo k jej premnoženiu. Zver potom ničí lesný porast a polnohospodárske plodiny. Každoročne preto podľa neho kontroluje lesný úrad stav lesných a polnohospodárskych kultúr a v prípade škôd, ktoré napácha premnožená lesná zver, vyrúbi polovnému združeniu poplatok za vzniknuté škody. Poľovné združenie sa navyše zúčastňuje monitorigu lesnej zveri, momentálne je to diviačia zver.

Poľovníka s puškou môžete v lese stretnúť kedykoľvek. Nepísané pravidlo hovorievalo, že sa poluje tri dni pred a tri dni po splne. Najväčšia pravdepodobnosť, že sa v lese poluje, je však večer a nadránom. Hlavná poľovná sezóna je pritom od 1. septembra do 31. decembra. Vybrané druhy zveri sa však lovia po celý rok. V hlavnej poľovnej sezóne organizuje združenie Podhorie zhruba 5 spoločných poľovacieck. Vtedy podľa starostu býva v lese aj 70 ľudí naraz. Neodporúča preto vtedy chodiť do týchto končín nikomu cudziemu. Je tam veľký zhon a hluk. Ak by sa tam človek predsa len ocitol, L. Haramia odporúča zdvihnuť ruky, hlasno kričať a čo najrýchlejšie opustiť revír. Pri individuálnych poľováčkach sa poľovník v lese orientuje jednoducho a preto je nebezpečenstvo pre návštevníka lesa oveľa menšie.

„Autom z Lozorna na Košariská je možné ísť jedine cez Borinku,“ zdôrazňuje Jozef Sládek, vedúceho lesníckeho obvodu Ostrovec, Lesy SR, š.p., odštýpný závod Šaštín-Stráže.

Motorky, štvorkolky a autá do lesa podľa zákona nesmú. Lesná správa Lozorno žiada občanov, aby dodržiaval zákony o zákaze vjazdu na lesné cesty.

Priehrada je bezpečná

Priehrada alebo vodná nádrž Lozorno? Je to hlavne vodná stavba, ktorá vyvoláva nejednu debatu medzi občanmi Lozorna. Niektorí ju obdivujú a vychutnávajú krásne chvíle pri vode počas celého roka, vnímajú ju ako veľké pozitívne dielo v našom katastri. Iní reagujú podráždene už pri slove „priehrada“, pretože sú zaliate polia ich predkov, ktoré nie sú dodnes majetkoprávne vysporiadané. A je zopár takých, ktorí sa obávajú prípadnej havárie počas prívalových dažďov.

Načo teda vodná nádrž slúži a kto sa o ňu stará? Vodné dielo Lozorno II. sa nachádza asi 500 m od juhovýchodného okraja obce Lozorno. Do prevádzky bolo uvedené v roku 1986. Označenie Lozorno II. dostalo preto, lebo nad nádržou je na Suchom potoku ešte nádrž Lipníky, označovaná tiež Lintavy ale aj Lozorno I., lebo bola vybudovaná už v roku 1967.

Dieľo Lozorno II. je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., odštepný závod Bratislava, Správa povodia Moravy, Malacky a je zaradené do II. kategórie vodohospodárskych diel. Vodohospodársky dohľad nad vodným dielom vykonáva Vodohospodárska výstavba š.p., Bratislava.

Plní viacero funkcií

Vodná nádrž odoberá závlahovú vodu pre pozemky miestneho poľnohospodárskeho družstva. Na tejto účel je pod hrádzou vybudovaná závlahová čerpacia stanica, odkiaľ je voda rozvádzaná na zavlažované pozemky. Dieľo zachytáva a odvádzá povodňové prietoky cez bezpečnostný priečinok a odpadovú štôlňu do odpadového koryta. Vypúšťa vodu z nádrže dňovými výpustami pri povodňových prietokoch a opravách. Vyrovňáva prietoky v koryte pod hrádzou (nadvyšovanie minimálnych prietokov, znižovanie povodňových prietokov). Umožňuje extenzívny chov rýb pre športové účely. Tento výkon je v kompetencii poverenej organizácii Slovenského rybárskeho zväzu, s ktorou je uzatvorená zmluva o vý-

kone rybárskeho práva. V čase sucha zabezpečuje vodná nádrž stály ekologický prietok (podľa zákona „minimálny zostatkový“ prietok) do koryta Suchého potoka, ktorý umožňuje zachovanie vodných ekosystémov.

Zmiernila povodeň

V júli roku 1999 bola zaznamenaná na vodnom diele Lozor-

no II. povodňová situácia. V čase kulminácie povodne bol zaznamenaný prítok do nádrže až cca $110 \text{ m}^3/\text{s}$, ktorý bol niekoľkonásobne vyšší ako udávané hodnoty o storočnom, resp. tisícočnom prietoku. Z tohto prítoku bol odtok z nádrže max. $36 \text{ m}^3/\text{s}$ a nádrž zachytila objem povodňovej vlny v hodnote 1,927 mil. m^3 . V čase povodne došlo k vyliatiu vody z koryta Suchého potoka a k zaplavaniu len niekoľkých domov v obci. Vodná nádrž teda výrazne zmiernila následky povodne akumuláciou vody v nádrži. Napriek vysokému zataženiu vodného diela nedošlo k poškodeniu telesa hrádze.

Stála kontrola bezpečnosti

Hlavnými objektami diela je heterogénná zemná hrádza (dĺžka = 426 m, výška = 12,5 m) vybudovaná z ilovito-piesčitých zemin so šikmým stredovým tesnením, združený funkčný objekt (odber pre závlahy, spodné (dnové) výpusty, bezpečnostný priečinok), vodná nádrž (celkový objem nádrže = $2\ 050\ 946 \text{ m}^3$), odvodňovací – drenážny systém priehradky a merací a pozorovací systém.

Na vodnom diele je vybudovaný kontrolný monitorovací systém, ktorého funkciou je neustála kontrola bezpečnosti vodného diela. Sleduje množstvo a typ priesakov telesom a podložím priehradky a deformácie telesa priehradky. Na tento účel je vybudovaný systém monitorovacích a odlahčovacích vrtov, systém drenážnych odvodňovacích studní a systém kontrolných výškových bodov. Tieto údaje sú pravidelne spracovávané a využívané poverenou organizáciou Vodohospodárska výstavba. Na základe posledných výsledkov možno vodné dielo Lozorno označiť za spoločne bezpečné.

Nesmie sa na priehrade

Na to, aby vodné dielo mohlo bezpečne plniť svoje funkcie, musia byť na diele zavedené obmedzenia určitých činností, ktoré by ho mohli poškodiť.

Zakázané je používať na vodnej ploche motorové člny (okrem správcu).

Zakázaný je prejazd motorového vozidla po akejkoľvek časti telesa hrádze (koruna, svah, päta hrádze).

Nie je dovolené kúpanie, resp. kúpanie je na vlastné nebezpečenstvo.

Zakázané je poškodzovať objekty vodného diela.

Zakázaný je vstup na prístupovú lavičku k funkčnému objektu.

Vodné dielo má stanovené ochranné pásmo pozdĺž vodnej nádrži po výškovú úroveň maximálnej retenčnej hladiny vodného diela, t.j. 219,00 m n.m. Balt, po vyrovnaní. V tomto pásmi nesmú byť realizované žiadne stavby.

Kúpanie

Kvalita vody v nádrži bola v minulosti sledovaná a využívaná ako nezávadná. Merania robil Slovenský vodohospodársky podnik, odbor vodohospodárskych laboratórií. Posledné tri roky sa už kvalitu vody nesleduje.

Kúpanie v priehrade je možné len na vlastné nebezpečenstvo, kvôli riziku úrazov, za ktoré neberie správca žiadnu zodpovednosť. V minulosti bol zaznamenaný jeden veľmi vážny úraz, ktorým bol pád do šachty pri funkčnom objekte. Spodné prúdenia v priehrade nie sú žiadne. Maximálna hĺbka vody v priehrade je 11 m.

Foto – Dagmar Velika, archív

Na huby cez obecný úrad

Nie každý vie, že skôr, ako sa vyberie na huby do vojenského priestoru v Kuchyni, mal by zájsť na obecný úrad. Vojenský útvar 1201 Kuchyňa zasiela totiž pravidelne každý mesiac hlásenia o plánovanej leteckej a vojenskej činnosti vo Vojenskom priestore Kuchyňa. Ohľásený je presný dátum a čas. Vtedy je úplný zákaz vstupu do tohto priestoru, vrátane letiska a cieľových plôch. Mimo vojenských činností je vstup do tohto priestoru možný len na základe špeciálneho povolenia, ktoré vydáva vojenský útvar.

Ceny za architektúru putujú do Lozorna

Lozorňan Ing. Akad. Arch. Ján Studený získal v júni 2008 hned dve prestížne ceny za svoje architektonické práce. V slovenskej súťaži Stavba roka 2008 získal Cenu Združenia pre rozvoj slovenskej architektúry a stavebníctva – ABF Slovakia za originálne urbanistické a architektonické riešenie za stavebné dielo Rekreačná chata, novostavba, Senec - Slniečné jazerá. V súťaži Grand Prix architektov 2008 – Národná cena za architektúru pre najlepšie architektonické práce realizované na území ČR, skolaudované v minulom roku, získalo cenu v kategórii rodinný dom spolu s ďalšími dvoma ocenenými dielami i architektonické riešenie rodinného domu v Černošiciach od J. Studeného a Martina Vojku. (Viac v ďalších číslach Spravodaja.) (dr)

Nový turistický chodník - Lozornský okruh

Tí, ktorí v máji 2008 absolvovali trasy prvého ročníka turistickej pochodu Lozornským okruhom vedia, že človek má počas neho možnosť spoznať zaujímavé, pekné a rozmanité časti nášho okolia. Miestny turistický oddiel preto už pred časom požiadal kompetentné orgány štátnej správy o možnosť zaradiť tento okruh do oficiálnych turistických máp.

Oficiálny súhlas na vyznačenie turistického chodníka „Lozornského okruhu“ získal miestny turistický oddiel 13. júna 2008 od Krajského úradu životného prostredia v Bratislave. Chodník budeme značiť žltou turistickou značkou v júli a v auguste.

Začiatok trasy bude pri potravinách u Hufana, cez prieheradu, za Rusnákm pred rampou zabocíme doľava a lesnou cestou po pri jabolovskej Sarve a vojenskému objektu Turecký vrch na Skalu. Odtiaľ cez Banské, miesto kde sa natáčalo Dračie srdce, cez Mitl Berg, k priehrade Spálená, Korenecké lúky, Červený domček, Ohek, Silabov kríž, Letovisko, Nový svet, Trávniky, Lozorno. Ten to chodník sa bude možné absolvovať v oboch smeroch.

Tému pripravili: Mgr. Ing. Branislav Vlček, vedúci IV. prevádzkového úseku Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., Odštepný závod Bratislava, Správa povodia Moravy, Malacky, Alojz Dvoran, predseda turistického oddielu Lozorno, Vlasta Hubková, Dana Rušinová

Foto - Daniela Kočková, archív

Z histórie • Z histórie Kameňák ožíva

Kamenný mlyn, zvaný aj Kameňák, stojí v lozoriánskom chotári aspoň 250 rokov. Už počas napoleonských vojen sa na tomto mieste spomína mlyn so zájazdovým hostincom. Po roku 1918 ho výmenou za svoje pozemky, zabraté armádou Československej republiky, dostala rodina Vajarských. Majetok odvtedy postupne prešiel od Gašpara na Mateja, potom na Františka (deda), jeho syna a vnuka, terajšieho majiteľa Kamenného mlyna.

Za čias Vajarských začal mlyn prekvitať. Počas nedelí bývali zábavy, muzikanti vyhľávali. Preslávená bola špecialita pani Vajarskej "mlynské rezne", cez ktoré „nebolo videt Viedeň jak prez flusipapír“. Podávali ich s uhorkovým šalátom. Zmrzlínár dochádzal z Malaciek. „Luftáci“, teda výletníci z Bratislavы prichádzali zasa zo železničnej stanice Plavecký Štvrtok. Ich deťom učarovalo mlynské koleso. Často sa tu stretávali cykloturisti, výletníci zo širokého okolia, ale aj motorkári zo vznikajúcich klubov, ba aj športovci, ktorí tu, ako vtedy hovorili „volejbalili“. Stanovali či prespávali na dlhej povale na voňavom sene.

Trať automobilových pretekov „Tisíc mil československých“ viedla priamo cez dvor Kamenného mlyna. Návštěvníci bývali vo výtržení, najmä, keď sa tam raz zastavil Tomáš Baťa, slávny pretekár Turek, či pretekárka Junková, ktorí boli vtedy hviezdam tohto športu.

Dnes populárna agroturistika fungovala na Kameňáku už za

František Vajarský bol majiteľom Kamenného mlyna za prvej Česko-slovenskej republiky.

prvej republiky. V Prahe sa organizovali výlety s neuveriteľným názvom: „Výlety do neznáma“. Vlak sa rútil z Prahy stovky kilometrov, zastal uprostred voňavého borovicového lesa medzi Plaveckým Štvrtkom a Zohorom. Staničky nikde. Turisti prešli niekoľko sto metrov a boli v neznámom rozprávkovom svete Kamenného mlyna. Hostia sa porozhliadali po priestrannom dvore, ukázali na kačku, sliepku, morku či hus a po troch-štyroch hodinách ju mali na pekáči. Kapry plávali v rybníku, ktorý neskôr upravili na bazén. Mlyn mlel a mlynár si zapisoval do knihy mená gázdov, komu kolko zomlel raže, jačmeňa, mûky, šrotu...

Potom sa preválila vojna a nastal mier. Kamenný mlyn sa opäť začal zviechať. Prišiel však rok 1948 a po ňom Vajarským mlyn vyvlastnili a ich prenasledovali. Do mlyna sa nasťahovala Jednota.

Dnešný majiteľ mlyna sa snaží Kamenným pre radosť Dolného Záhoríu znova zvelaďať. Bývajú tu Záhorácke ľudové slávnosti, Country mlyn, stretnutia milovníkov veteránov i motocyklov, prehliadky psov, plesy, svadby, firemné akcie. Niekdajší zájazdový hostinec prešiel dôkladnou rekonštrukciou a na rad príde aj niekdajší mlyn. Kameňák v našom chotári má osobitné čaro, ktoré je treba chrániť, zvelaďovať a určite navštíviť.

Anna Špačková

Prameň: Stupava, ročenka OZ Club Abbelimento (nástupca Okrášľovacieho spolku Stupavského)

Slovenské Čísla	
1	Kamenný mlyn
2	Čísla
3	čísla
4	čísla
5	čísla
6	čísla
7	čísla
8	čísla
9	čísla
10	čísla
11	čísla
12	čísla
13	čísla
14	čísla
15	čísla
16	čísla
17	čísla
18	čísla
19	čísla
20	čísla
21	čísla
22	čísla
23	čísla
24	čísla
25	čísla
26	čísla
27	čísla
28	čísla
29	čísla
30	čísla
31	čísla
32	čísla
33	čísla
34	čísla
35	čísla
36	čísla
37	čísla
38	čísla
39	čísla
40	čísla
41	čísla
42	čísla
43	čísla
44	čísla
45	čísla
46	čísla
47	čísla
48	čísla
49	čísla
50	čísla
51	čísla
52	čísla
53	čísla
54	čísla
55	čísla
56	čísla
57	čísla
58	čísla
59	čísla
60	čísla
61	čísla
62	čísla
63	čísla
64	čísla
65	čísla
66	čísla
67	čísla
68	čísla
69	čísla
70	čísla
71	čísla
72	čísla
73	čísla
74	čísla
75	čísla
76	čísla
77	čísla
78	čísla
79	čísla
80	čísla
81	čísla
82	čísla
83	čísla
84	čísla
85	čísla
86	čísla
87	čísla
88	čísla
89	čísla
90	čísla
91	čísla
92	čísla
93	čísla
94	čísla
95	čísla
96	čísla
97	čísla
98	čísla
99	čísla
100	čísla

Slovenské Čísla	
1	Výlety do neznáma
2	čísla
3	čísla
4	čísla
5	čísla
6	čísla
7	čísla
8	čísla
9	čísla
10	čísla
11	čísla
12	čísla
13	čísla
14	čísla
15	čísla
16	čísla
17	čísla
18	čísla
19	čísla
20	čísla
21	čísla
22	čísla
23	čísla
24	čísla
25	čísla
26	čísla
27	čísla
28	čísla
29	čísla
30	čísla
31	čísla
32	čísla
33	čísla
34	čísla
35	čísla
36	čísla
37	čísla
38	čísla
39	čísla
40	čísla
41	čísla
42	čísla
43	čísla
44	čísla
45	čísla
46	čísla
47	čísla
48	čísla
49	čísla
50	čísla
51	čísla
52	čísla
53	čísla
54	čísla
55	čísla
56	čísla
57	čísla
58	čísla
59	čísla
60	čísla
61	čísla
62	čísla
63	čísla
64	čísla
65	čísla
66	čísla
67	čísla
68	čísla
69	čísla
70	čísla
71	čísla
72	čísla
73	čísla
74	čísla
75	čísla
76	čísla
77	čísla
78	čísla
79	čísla
80	čísla
81	čísla
82	čísla
83	čísla
84	čísla
85	čísla
86	čísla
87	čísla
88	čísla
89	čísla
90	čísla
91	čísla
92	čísla
93	čísla
94	čísla
95	čísla
96	čísla
97	čísla
98	čísla
99	čísla
100	čísla

Účtovná kniha z predvojnového Kamenného mlyna.

Foto – Dagmar Veliká

Postrehy z ulice • Postrehy z ulice

Zaužívané názvy častí Lozorna

Mnohí z Vás, ktorí poznajú zaužívané názvy častí obce, sa občas zamýšľajú nad tým, odkiaľ pochádzajú. Niektoré sa nám podarilo vypátrať vďaka ochote a vedomostiam našej spoluobčianky paní Vilmy Šťastnej. Ak máte i Vy vedomosti o niektorých častiach obce, ktoré neuvádzame v článku, budeme radi, keď sa s nami o ne podeliť (osobne na obecnom úrade, alebo mailom na obeclozorno@stonline.sk).

Karpatská ulica

Medzi ľudmi sa pôvodne zaužívalo pomenovanie „Hliníky“. Táto časť obce je hlinitá a piesočnatá. Navyše dnes už nebohy Martin Ledník mal veľkú parcelu a s pomocníkmi vyrábal pálenú tehlu z hliny. V hornej časti pozemku boli veľké drevené sušiarne. V minulosti sa stavali domy len z takejto tehly.

Neskôr dostala ulica prezývku „Medzinárodná“. Postavili si tu totiž ľudia rôznej národnosti ako Štefan Brenner s manželkou Emíliou, ktorá bola Srbka, či Štefan Eliaš s manželkou Štefániou z Poľska.

Kozinská ulica

Ľudia jej hovorili „Kozinec“. Bývali tam chudobní ľudia, ktorí chovali kozičky.

Dlhá ulica

Tejto ulici Lozorňania vravievali „Pri korelskom cintoríne“. Bývali tu dva cintoríny. Židovský cintorín bol len stromami a krími oddelený od „korelského“ cintorína. Jeho pomenovanie ľudia odvodili od slova „korela“, ako hovorievali moru. Obete tejto choroby pochovávali práve na tomto cintoríne. V 16.-17. storočí

„Kozinec“

Foto - Daniela Kočková

v Lozorne zomrel dôsledkom veľkého sucha viacero ľudí na mor. Nezávadnú vodu naberali v tej dobe zo studne „Kadúbek“, ktorá sa nachádzala na Hlavnej ulici pri dome nebohého Štefana Bublince.

Nová ulica (horný koniec)

Volali ju „Trandora“. Bol to úsek piesočnatý, štrkovitý a samá jama.

Nová ulica (ostatné časti)

Pôvodne to boli „Pasiency“, plocha bez domov. Len v časti, kde bývali Lutonskí, stála veľká drevená poschodová hala, kde sa sušili bylinky.

Zvončínska ulica

Ľudia ju volali „Zvončín“, zrejme preto, lebo tam žil kostolník – zvonár.

Jelšová ulica

Lozorňaniu ju v minulosti nazvali „Cigánskou kolóniou“. Rómski spoluobčanía totiž vždy vyhľadávali na bývanie miesta pri vode, potoku a v lese.

Potočná ulica

Ľudia ju zvykli volať „Pri Vendelínsku“. Stojí tam kaplnka so sochou sv. Vendelína, pri ktorej sa aj dnes konajú sväte procesie.

Vendelínska ulica (začiatok od Zohorskej ulice)

Tejto časti obce hovorievali „Pri Floriánku“. Stojí tam socha sv. Floriána, ktorý je patrónom hasičov. V minulosti tam tiekalo i potok.

Vlasta Hubková, Vilma Šťastná

„Pri Floriánku“

Foto – Dagmar Veliká

Energetická poradňa • Energetická poradňa

Ako úsporne chladíť

Žena 3E: ekonómka – ekologička – energetička (ako sme v minulom čísle nazvali ekologicky a energeticky racionálne uvažujúcim gazdinku) začne s úsporam rodičinného rozpočtu už pri správnom výbere chladničky či mrazničky. Vyberie si taký typ, ktorý svojím obsahom vyhovuje potrebám rodiny. Zbytočne veľké a nevyužité spotrebiče spôsobujú totiž veľké energetické straty. Hoci chladničky a mrazničky nemajú príliš veľký príkon, ich celoročné prevádzkovanie predstavuje významnú spotrebu energie v domácnosti.

Pri nákupe zariadenia sa preto informujte o ich spotrebe. Pomôže vám pritom „energetické štítkovanie“ elektrických spotrebičov. Pomocou schváleného spôsobu označovania získate pravdivý obraz o energetickej náročnosti určitého typu spotrebiča.

Nezabudnite však, že na spotrebu má okrem konštrukčného výhotovenia vplyv aj spôsob prevádzkovania. Chladničku umiestnite na chladné miesto, nikdy nie v

blízkosti sporáka alebo vykurovacieho telesa. Nastavte optimálnu odporúčanú teplotu. Zniženie teploty o 2°C znamená zvýšenie spotreby asi o 15 %. Dvere zbytočne často a nadľho neotvárajte. Zvýšenie počtu otváraní chladničky má vplyv na jej spotrebu. Pri pravidelnom otváraní dverí v període 1 minúta za hodinu vzráste jej spotreba až o 15 %. Preto sa ubezpečte, že dvere chladničky a mrazničky sú vždy tesne uzavreté. Vkladajte len nádoby s vyhladeným jedlom.

Dôležité je aj pravidelné odstraňovanie námrazy z výparníka. Táto ho tepelne izoluje, čo je nepríaznivý efekt, pretože sa znižuje chladiaci výkon. Na to, aby sme obmedzili tvorbu námrazy, vkladajme vlhké, či mokré potraviny do chladničky i mrazničky v uzavorených obaloch alebo nádobách. Potom nielenže nevysychajú, ale znižujú aj tvorbu námrazy.

Mrazničky pracujú s nižšou prevádzkovou teplotou ako chladničky. Z hľadiska spotreby je veľmi dôležité dodržiavanie

prevádzkových pokynov výrobcu. Každé otvorenie mrazničky skriňovej alebo pulrovej, zvyšuje vnútornú teplotu, na čo sú skriňové citlivejšie.

Každý stroj vyžaduje údržbu. Očistite z času na čas tesnenie dverí. Netesné dvere znásobujú spotrebu. Dôležité je tiež čistenie vetracej mreže a chladiaceho hada na zadnej strane. Nečistota tiež zhoršuje odovzdávanie tepla a narušuje nezávadný chod stroja.

Tento spotrebič sa kupuje na pomerne dlhú dobu. Vyššie investičné náklady za nákup úspornejšej chladničky či mrazničky sa preto za dobu jej životnosti určite vrátia, naviac, keď nik nezarúčuje stabilné ceny energie.

Ceny všetkých druhov energie rastú a nie je v našich silách tento proces ovplyvniť. Čo však môžeme urobiť je, že si osvojíme pokyny a rady, ako čo najhospodárnnejšie energiu z užítkovať. Potom snáď nebude účet za energiu nepríjemným prekvapením.

Valéria Foltynová, poradkyňa

Pôjde to tu len k lepšiemu,

tvrdí Marta Švajdlenková (51), poslankyňa obecného zastupiteľstva a predsedkyňa sociálno-zdravotnej komisie o budúcnosti Lozorna. Jej optimizmus možno rozpoznať už na usmievavej tvári. Aj počas nášho rozhovoru sa neraz schutí zasmiala. Chce pomáhať tým, ktorí to potrebujú, ale ako prízvukuje, v rámci svojich možností. Vtedy je ochotná urobiť maximum. O to viac ju potom mrzí, ak jej niekto vyčíta rozhodnutia, ktoré nerobí sama.

Odkiaľ pochádzate?

Narodila som sa v Lozorne a odvtedy tu aj žijem.

Čo ste študovali? Kde pracujete?

V roku 1974 som ukončila strednú odbornú školu bez maturity s ekonomickým zameraním, odbor stenografia a strojopis. Od skončenia školy som dvadsať rokov až do môjho odchodu na invalidný dôchodok pracovala v Slovarite, podniku zahraničného obchodu.

Povedzte nám niečo o Vašej rodine.

Som vydatá a mám dve dcéry. Martina je kaderníčkou a Ivana je štátnej zamestnankyňou.

A čo Vaše koničky?

Mám veľmi veľa aktivít (smiech). Som členkou viacerých záujmových združení – Slovenského zväzu žien, Slovenského zväzu telesne postihnutých, Telovýchovnej jednoty. Tam sa vždy niečo deje.

Máte životnú filozofiu, ktorou sa v živote riadite?

Nikdy som nad tým nerozmýšľala. Snáď tú, že sa snažím pomôcť každému, komu môžem a toľko, koľko je v mojich silách a možnostiach.

Odkedy ste poslankyňou obecného zastupiteľstva (OZ) a prečo ste kandidovali?

V roku 2002 ma oslovili s ponukou kandidovať ako nezávislá poslankyňa s podporou SNS. Som tu už druhé volebné obdobie.

Budete ešte kandidovať?

Pokiaľ budem môcť a oslovia ma s takouto ponukou, tak áno.

Čo je úlohou sociálno-zdravotnej komisie?

Má niekoľko poslaní. Zasadá podľa potreby. Rieši podnety občanov zo sociálnej a zdravotnej oblasti. Príkladom môže byť schránka pre námety ako zlepšiť zdravotnú starostlivosť v našom zdravotnom stredisku, ktorú sme na základe podnetu zriadili v apríli. Nachádza sa pri lekárni. Budeme radi, ak nám občania napíšu svoje postrehy.

V sociálnej oblasti komisia tiež spolupracuje so štátnymi or-

Prvá Slovenka v centrále UNESCO

„Kto pôjde predáť ryby, keď moja žena umrie na AIDS?“ hovorí rybár o žene s košom rýb na hlave na plagáte v juhoázijskej rybárskej osade. Plagát bol súčasťou vzdelávacích kampane UNESCO o prevencii HIV. Viac ako štyridsať projektov tejto organizácie s rovnakou tematikou riadi a odborne zastrešuje Helena Drobná, programová špecialistka na Oddelení pre kultúrnu politiku a interkulturný dialóg UNESCO. Lazorňanka, ktorá bola donedávna jediným

zástupcom Slovenska v centrále tejto organizácie v Paríži. Po rokoch strávených cestovaním po svete sa načas vrátila domov, aby sa jej dcérka narodila na Slovensku.

HIV a tradícia

Hoci vyštudovala Vysokú školu ekonomickú v Bratislave, jej hlavným záujmom bola vždy kultúra. Tá ju priviedla aj na Viedenskú univerzitu a stáže v USA či v Nemecku až ku kultúrnemu manažmentu, ktorému sa venuje dodnes.

V roku 2000 získala stále miesto v UNESCO. K projektom vzdelávania v oblasti kultúrneho manažmentu a kultúrnej politiky, na ktoré sa špecializovala od skončenia štúdia vo Viedni, jej príbuddla téma spájajúca kultúru a zdravie. Časom sa Helena Drobná stala tou, ktorá viedie, koordinuje a zodpovedá za všetky projekty, hľadajúce súvislosti medzi kultúrou a HIV v rozvojových a transformujúcich sa krajinách v rámci UNESCO.

(dr), Foto – Dana Rušinová

Cieľom aktivít je upozorniť ľudí na riziko a následky HIV a AIDS a ukázať spôsoby ako sa im vyhnúť. Skúmajú pritom sociálne a kultúrne aspekty šírenia HIV v daných komunitách. V miestnych zvykoch, tradíciah, rituáloch, či nábožensvých hľadajú spôsob, ako podporiť prevenciu, či pomôcť ľuďom žijúcim s infekciou. Kultúru, ktorá je často považovaná za dôvod šírenia HIV, vidia v UNESCO nielen ako zdroj problémov, ale aj ich odstránenia. „Neprinášame hotové riešenia. Pomáhame ľuďom odhalíť ich vo svojich komunitách, sformulovať a uviesť do života,“ objasňuje H. Drobná. To sa OSN napríklad podarilo v istej africkej komunité v rituále prijímania dievčaťa medzi dospelé. V spolupráci s miestnymi ženami nahradili obriezku podleziením kozy, čím sa dievča vyhlo život ohrozujúcemu aktu.

Zenám projekty H. Drobnej venujú veľkú pozornosť. „Žena je z biologických, kultúrnych, či sociálnych dôvodov vystavená zvýšenému riziku HIV. V mnohých krajinách sveta má nerovnoccenné postavenie, a preto sa nevie dostatočne chrániť pred infekciou.“

Vzdelávajú aj divadlom

Vzdelávacie programy vedené Helenou Drobnej využívajú aj umenie. Divadlo – fórum je interaktívne divadlo, ktoré vychádza z karibsko-africkej tradície a oslovojuje najmä mládež a vidiečanov. V súvislosti s prevenciou HIV ho vyskúšali v Burkina Faso a západnej Afrike a neskôr rozšírili do celého sveta. Pár hercov, predstavujúcich čierno-biele charaktery, zahrá krátky príbeh bez konca. Záver si publikum po moderovanej diskusii vytvorí sami postupným vymieňaním hercov za divákov. Takto vnesú do deja vlastné skúsenosti a názory. Témy, ktoré sa riešia, zo hľadňujú vek publika, ale i kultúru a tradí-

cie krajiny, či miestnej komunity. „Nesmieme nikdy uraziť cítenie ľudí, ale zároveň musíme podať správnu informáciu čo najúčinnejšie,“ vysvetluje H. Drobná. Umenie ako vzdelávací prostriedok si vybrali nielen pre jeho obľúbenosť a ľahkú dostupnosť, ale aj preto, lebo dokáže viac ovplyvniť správanie poslucháča ako klasické prednášky.

HIV – z anglického slova Human Immunodeficiency Virus – vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti

AIDS – z anglického slova Acquired Immune Deficiency Syndrome - syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti

UNESCO – z anglického slova United Nations Educational Social and Scientific Organization – Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vede a kultúru

No Helena Drobná upozorňuje, že jednou z najzávažnejších príčin šírenia HIV je extrémna chudoba. Tá ľudí ženie do situácií, v ktorých sú ešte viac vystavení riziku infekcie. Pripomína tiež, že HIV a AIDS nie sú problémom vybranej skupiny ľudí, ale istého typu správania sa. Cieľom UNESCO je preto aj to, aby ľudia patriaci do istej skupiny, neboli terčom predсудkov len preto, že v nej sú. Panuje totiž medzi ľuďmi mylný názor, že HIV sa týka vždy tých druhých, nikdy nie nás a našich blízkych. Predsudky sú tiež dôvodom, prečo sa HIV neustále šíri. Ľudia mlčia o problémoch. Nejdú k lekárovi, lebo sa obávajú vylúčenia z komunity či diskriminácie svojej rodiny.

Úlohou H. Drobnej je spolupracovať najmä na najvyšších úrovniach projektu. Komunikuje so zástupcami ministerstiev, národných AIDS centier, s mimovládnymi organizáciami, spolkami, či výskumnými inštitúciami. Rada však chodí do terénu,

lebo tam nachádza námety na skutočne účinné riešenia.

Čoraz viac sa darí projektom Heleny Drobnej spolupracovať s duchovnými vodiacimi, ktorí sa musia stále častejšie venovať duchovnej podpore ľudí, postihnutých HIV a AIDS a ich rodín. „Už dnes sú v Afrike osady, kde žijú deti do 12 rokov a ich starí rodičia. Celá stredná generácia vymrela na choroby spojené s AIDS. Deti nechodia do školy, ale sa stávajú hlavami rodín a starajú sa o svojich súrodencov.“

Baví ju rozmanitosť práce

UNESCO má vo svete viac ako 50 regionálnych zastúpení. Helena Drobná je pre nich podporou, pokiaľ rozbiehajú nový projekt v rámci jej programov, či už v oblasti vzdelávania v kultúrnom manažmente a politike, alebo prevencie HIV. Pomáha po obsahovej i technickej stránke, ale aj hľadať kontakty i finančné zdroje. Pátra po zaujímavých nápadoch, ktoré by sa dali využiť ako inšpirácia aj inde vo svete. Vedie tiež vlastné projekty, ktoré vyžadujú globálny prístup, najmä v oblasti výskumu, publikácií a vzdelávania.

Práve rozmanitosť je to, čo ju na tejto práci najviac baví - krajiny a kultúry zo všetkých svetadielov, rozdielni spolupracovníci. Práca v medzinárodných tímcach je pre ňu príťažlivou aj preto, lebo sa môže od kolegov veľa naučiť. „Je to práca, ktorá denne prináša nové výzvy,“ pocháva je si Helena Drobná. Najviac ju však na nej fascinuje to, že nový projekt začína prečítaným článkom, rozhovorom na konferencii, či s niekým v teréne. Pokračuje čistým papierom, na ktorý môže dať svoje myšlienky. Tým potom zasväti kus svojho života, aby po istom čase mohla skonštatovať, že splnila všetko, čo mohla z toho, čo si na tom kuse papiera zaumienila.

„Myslím, že je dôležité, aby si obec popri prirodzenom rozvoji zachovala svoj dedinský charakter. Ved' aj preto sa tu tak dobre žije,“ zdôrazňuje Helena Drobná

Foto - Daniela Kočková

Čo pre Teba, človeka, ktorý prechodil kus sveta, znamená návrat do Lozorne?

Lozorno je mojou oázou pohody a pokoja, kde naberám energiu. Po pári dňoch izolácie si vyjdem na prechádzku k priehrade či do lesa, kde mám zopár obľúbených trás. Veľmi sa teším na huby a nádhernú atmosféru lesa, ktorá ich zber sprevádza.

Čo Ti do dnešného života i kariéry dal život Lozorne?

Pred asi 30 rokmi sme kúpili v Lozorne chalupu. Ako asi každé pubertálne dieťa som nenávidela vikendy na chalupe. Kým ka-

mošky išli na diskotéku, ja som musela pomáhať pri stavbe, či trhať burinu. Dnes som za tie roky strávené v Lozorne s rodinou naozaj vďačná. Človek sa navyše pri takýchto praktických práciach aj veľa naučí – organizovať čas, byť vynaliezavý. V Gruzínsku mi raz sice žartom, ale udelili medalia za najprispôsobivejšiu konzultantku, akú tam kedy mali. Strávili sme totiž zopár dní v bojových podmienkach v teréne.

Ako sa pozeráš na našu obec po rokoch života v európskej metropole?

Pariž je nádherné mesto. Ponúka množstvo rôznych aktivít, ale podobne ako v iných metropolách žíť tam je dosť náročné a energiu konzumujúce. Priamy spoj do práce mi denne zaberie skoro dve hodiny v metre bez denného svetla. Na výstavy, do múzeí, divadiel, či na prechádzky popri Seine sa pri mojej práci dostanem len veľmi zriedka. Parížia sa vystihli slovami: „Bežný život v Paríži sa skladá z troch vecí: metro, práca a posteľ.“

Kedysi mi pripadalo nemožné, že by som jedného dňa mohla žiť na vidieku. Dnes sa mi to zdá veľmi lákavé. Lozorno ponúka podľa mňa výborné podmienky pre pokojnejší rodinný život s hlavným mestom a jeho bohatou ponukou kultúrneho života doslova na skok.

Ako by sa podľa Teba mohla obec rozvíjať?

Lozorno sa za posledné roky veľmi zmenilo. Hoci je dnes moderne vybavenou obcou, ďalší rozvoj je nevyhnutný. Myslím ale, že je dôležité, aby si obec popri prirodzenom rozvoji zachovala svoj dedinský charakter. Ved' aj preto sa tu tak dobre žije. Nemala som, žiaľ, ešte príležitosť „zmapovať“ všetko, čo tu je. Mám však pocit, že by sa mohla časom rozšíriť sieť služieb, mohlo by pribudnúť pári remeselníckych a umeleckých ateliérov ponúkajúcich služby, produkty či semináre. A zdá sa mi, že obec čoraz častejšie ožíva rôznymi zaujímavými občianskymi aktivitami pre deti i dospelých, čo je vynikajúce.

Dana Rušinová

Z listu Komisii životného prostredia obecného zastupiteľstva...

...chodte sa pozrieť, ako vyzerá teraz chodník cez lesík na konci Ružovej ulice. Teraz je radosť po nrom prejsť a môže tadiaľ ísť aj mamička s kočíkom. Ja som ho „filmoval“ vlastnými očami a nechcel som tomu veriť, že to tento pán tak pekne vyhrabal a vyzametal. Len sa na to chodte pozrieť... Bol to pán Jozef Morávek z Ružovej ulice.

Občan Lozorna

Škoda pre všetkých

S prípravou Sviatku hudby sme začali dosť neskoro, preto nás veľmi potešilo, že každý, koho sme poprosili o pomoc, nám bez vŕhania pomohol. Práve vďaka tejto obrovskej ochote Lozorčanov sa nám, ako sa zdá podľa reakcií účastníkov, podarilo pripraviť jedno zábavné letné popoludnie. Pri jeho príprave, propagácii i v programe sa spojili rôznorodí ľudia z celej obce i okolia. A spoločne sa nakoniec aj zabavili, čo bol hlavný zámer celej akcie.

Možno pre to veľké nadšenie, ktoré vľadlo už pri príprave, ma tak zaskočilo, keď nám v jednej z lozorských reštaurácií oznamili, že u nich nevyesia plagát, oznamujúci akciu, ktorý sme dovtedy nemali problém kdekoľvek vylepiť. Dôvod? „...lebo akciu neorganizujú naši....“

Clovek v prvej chvíli nevie, či sa má smiať, či zosmutniť. Doteraz som si myslala, že žijem v obci 21. storočia ležiacej päť kilometrov od európskych metropol, a že „vaši, naši“ zostalo v knihách z minulých storočí. Asi ešte nezostalo. Škoda. Pre všetkých.

Dana Rušinová

Tradičné recepty • Tradičné recepty

Ťahaná štrúdľa

Suroviny

0,5 kg hladkej múky špeciál
1 vajce
trocha soli

1 lyžica oleja
2,5 dcl vody teplej skoro horúcej

Postup

Vypracujeme hladké cesto vymiesené rukou dovtedy, pokiaľ sa cesto neodlupuje od roky. Urobíme bochník, ktorý prikryjeme teplou miškou a necháme odpočívať 30 min. Na stôl si dáme plátený obrus a vytahujeme cesto do všetkých svetových strán. Okraje cesta odstrňneme. Cesto plníme podľa chuti jablkou, tvarohovou, orechovou alebo orechovo-jablkou plnkou. Cesto naplníme do 2/3 a zrolujeme pomerančou obrusu. Upečieme. Z bochníka vypracujeme 3 kusy štrúdla.

(vh)

Z každého rošku trošku

Ked mój svokr ešte žil, Pán Búh im daj vječnú slávu, umjeli si nekedy vypit. Né že by chodzili opitý, ale to poznáte chuapi, nekedy to zachucí. Ráz sa tak utrhli a to mi ostauo v pamjaci. Domúvali sme im ceua rodzina, aby to nepili, že zajtra im bude čaško, že budú z teho nemocný. Potom sa na chvíľu zamyseli a povidali : „Ná veru máte dzeci pravdu. Alkohol je neprátel čovjeka, ale já sem kresťan- katolík a ve svätém písmie sa píše, aby sme milovali aj svojich neprátel.“

Pri svadbách alebo pohreboch alebo pri všeljakých stretnanach si ludé pospomínajú na kopu všelikých príhod z muadých časú. Aj já sem si spomjeua na jednu, ešče z rodnej dzedziny. Našim súsedom teda oprocivníkom téceu cez dvúr dzedzinský pokot. Tito súsedé mijeli štyri dzeci a ten najmenší, ten dnu veru ceuej rodzine zabrat. Nemoheu sa odnaučiť od plének. Ked mieu naurozené, tak vyhledau moju sestru, aby ho dava do povádzku, lebo vjedzeu, že bude výprask. K ní mieu najviečší dúvieru.

Ráz, ked išua sestra ze škouy, čua veliký nárek – puac. Hned mauého Petra spoznaua a dava sa utekat mu na pomoc. Pár skokma byua u súsedú na dvori. Ale co nevidzí. V tej najviečší prohubni v potoku stáu mauý Petrík ceuý povyslekaný a jeho brat, co s ním varoval ho prúcením metlú umývau. A on revau, jak keby ho na nože brali. Ale vjerte lebo né, od tej doby sa vjec neposrau.

Vaša spoluobčanka

Pýtate sa • Pýtate sa

Neviete, kedy je naplánované očkovanie domácich zvierat (psov) proti besnote v Lozorčane? Mohla by byť táto informácia okrem vyhlásenia v rozhlase (všade nepočuť, nie sme väčšinou vtedy ani doma a je to vždy až tesne pred dňom očkovania) vyvesená aj na nástenke pri obecnom úrade resp. zavesená na stránke oznamov na www.lozorno.sk? M. Smolík

Oznamy takéhoto typu budú súčasťou novej koncepcie informovania obyvateľov Lozoma, ktorú by mal priniesť projekt informatizácie obce (viac na str. 3).

Redakčná rada

• Lozorno očami mladých •

Rodná dedina

Ó ty môj rodný dom,
stojiš tu vedľa lesa,
ako krásne sa mi žije v ňom,
moje oko radostou zaplesá.

Ráno, ked' otvorím oblôčik,
a vtáčik ma vždy pozdraví,
porozpráva mi potôčik,
čo si kačky šepkali v kroví.

Hory, lesy aj striebリストá lúka,
sú vždy tak nádherné,
srdce mi zakaždým puká,
ked' prechodím kopce zelené.

Och, jak si krásna,
ty moja dedina,
jak hviezda jasná,
aj celá moja rodina.

Ked' zrána slnko zahorí,
si jak pekná rozprávka,
a večer, ked' zapadne za hory,
srdce mi smútkom zamňauká.

Jakub Hurbanič,
žiak 6. triedy Cirkevnej základnej školy
v Malackách

SPOLOČENSKÉ OKIENKO

Potrebuju kočík:

Evelia Hubeková
Lea Drobná
Lucia Jurčíková
Eduard Bihári
Wilson Wenzl
Lukáš Hurbanič
Martin Rindoš
Matej Tóth
Samuel Baláž

Povedali si „áno“:

Marian Rigo a Renáta Biháriová
Miroslav Marták a Gabriela Masárová
Roman Cabadaj a Darina Nemcová
Marek Vaníč a Monika Kostková
Pavol Volek a Romana Foltýnová
Andrej Kavický a Anna Meszárosová
Milan Ledník a Eva Balagová
Viliam Miadik a Sylvia Matúšková
Andrej Horňák a Martina Hašková
Miroslav Chudý a Daniela Lehmanová
Peter Nižnanský a Zuzana Morávková
Marek Vaníč a Monika Kostková
Ladislav Gulár a Lenka Dublejová

Na poslednú cestu sa vydali:

Pavel Valent	58 r.
Rudolf Minarovčík	70 r.
Anna Bistáková	53 r.
Anton Šurina	81 r.

Aktuálny počet obyvateľov k 24.6.2008.

2 877

Ďakujeme darcom krví za ich ušľachtilý čin – záchrannu životov

Krajčovičová Ľubica, Krajčírová Viera, Cehláriková Terézia, Halinár Peter, Krejčí Martin, Sirotová Olga, Lehmanová Edita, Kotesová Miroslava, Marková Eva, Kubenko Tibor st., Slanina Jozef, Rybár Jozef ml., Morávek Milan, Barcák Ivan, Šimek Igor ml., Sirotová Janka, Poncer Ľubomír, Kubenko Tibor ml., Nerád Ľubomír, Gašparovič Milan, Bordáč Rudolf, Minarovčík Miroslav, Brinzíková Eva, Šimunič Igor ml., Rusnák Miroslav, Kotes František ml., Cehlárik Jozef .

Medzinárodný stolnotenisový turnaj mládeže v Lozorine

V sobotu 17. mája 2008 sa uskutočnil I. ročník medzinárodného stolnotenisového turnaja mládeže v stolnotenisovej herne v Lozorine. Týmto turnajom sa ŠK Lozorno zaradilo do programu turnajov, ktoré usporadúvajú družstvá Rakúska, Maďarska, Česka a družstvo z Veľkých Úlan. Turnaja sa zúčastnilo celkom 34 žiakov a boli rozdelení do troch kategórií.

V kategórii žiakov do 12 rokov – začiatočníkov hralo 11 chlapcov.

Celkové poradie finálovej skupiny:

1. miesto - Rusnák Samuel	ŠK Lozorno
2. miesto - Marušák Teodor	ŠK Lozorno
3. miesto - Rusnák Šimon	ŠK Lozorno
4. miesto - Hejda Juraj	ŠK Lozorno

V kategórii žiaci do 12 rokov – pokročilí štartovalo 7 hráčov. Celkové poradie v skupine:

1. miesto - Rührer Peter	TTL Angern Rakúsko
2. miesto - Orosz Sándor	MTE Mosonmagyaróvár Maďarsko
3. miesto - Marek Jakub	ŠK Lozorno Slovensko
4. miesto - Lépeš Marek	STO Veľké Úľany Slovensko
5. miesto - Stríbrnský Rastko	ŠK Lozorno Slovensko

V kategórii žiakov do 16 rokov hralo 16 žiakov v 4 skupinách. Do štvrtfinále postúpili dva hráči z Lozorna – Jozef Prekop a Kristián Kovanič.

Konečné poradie kategórie do 16 rokov:

1. Németh Péter	MTE Mosonmagyaróvár Maďarsko
2. Arnhoffer Balázs	MTE
3. Dušek Maxim	STO Veľké Úľany Slovensko
4. Hahn Oliver	TTL Angern Rakúsko

Pretekári umiestnení na prvých troch miestach obdržali poháre, medaily, diplomy a vecné ceny. Pretekári na štvrtých miestach obdržali diplomy a vecné ceny.

Turnaj mal veľmi dobrú športovú aj spoločenskú úroveň. Občerstvenie zabezpečili rodičia v spolupráci s výborom stolnotenisového oddielu. Sponzorom podujatia - Obecný úrad Lozorno, Stavebniny Karovič Lozorno, Hasit Slovakia s. r.o. Lozorno, Firma Berto, Vysoká pri Morave a J&T Slovakia, Bratislava ako aj rodičom žiakov ďakujeme za podporu. Tešíme sa na ďalšie mládežnícke podujatia.

Jozef Kelečín, tréner

Stolní tenisti brali ceny medzi žiakmi

V Moravskom sv. Jáne sa 23. mája 2008 uskutočnil stolnotenisový turnaj žiačok a žiakov z 11 základných škôl senického a skalického okresu. Hostami boli žiaci ZŠ Lozorno a rakúskeho Angernu. Lozorno obsadilo len kategóriu žiakov Davídom Karasom, Kríštiánom Kovaničom, Ras-

tom Stríbrnským, Jakubom Marekom a Jurajom Hejdrom. V tejto kategórii štartovalo v 8 skupinách 33 hráčov. Naši žiaci Karas, Kovanič a Stríbrnský vyhrali svoje skupiny. Marek skončil druhý. Z každej skupiny postupovali prví dva pretekári, ktorí o celkového víťaza bojovali KO-systémom.

Celkovým víťazom kategórie žiakov sa stal nás David Karas bez straty setu. Druhým bol Kristián Kovanič. Rasto Stríbrnský a Jakub Marek skončili do 12. miesta. V súťaži útechy skončil Juraj Hejda zo šestnásťich hráčov do 10. miesta.

Jozef Kelečín, tréner

Mladí tenisti v bratislavskej lige

Naši mladí tenisti odohrali v bratislavskej tenisovej súťaži starších žiakov tri kolá. V prvom kole prehrali 26. apríla 2008 na domácich dvorcích s TK Slávia Agroferti STU Bratislava 0:6. Hoci výsledok tomu nezodpovedá, niektoré zápasy mali vysokú kvalitu. V druhom kole, ktoré sa konalo 3. mája 2008, hralo naše družstvo na dvorcach TK Atlantis Bratislava s výsledkom 3:3 a o víťazstve domáčich rozchodilo až lepšie skóre v pomere hier 56:54. V treťom kole 24. mája 2008 vybojovali naši mladí tenisti víťazstvo s ŠK TC Dúbravka. Pri rovnosti bodov 3:3 rozhodol v náš prospech lepší pomer setov 7:6.

Karel Ondrovič, predseda tenisového oddielu

Zabojovali veľkí i malí futbalisti

Po dlhej zimnej príprave sa všetky futbalové mužstvá pustili do boja vo svojich súťažiach. Najťažší rozbeh mali seniori, ktorí uvodné zápasy odohrali proti favoritom. Potom sa však dostali do dobrého tempa, ktoré gradovalo v pohárovom zápase v Dunajskej Lužnej. Po výbornom výkone zvíťazili naši seniori 4:3 a v domácej odvete si už postup nenechali ujsť. Postúpili do finále pohára Bratislavského futbalového zväzu, ktoré sa uskutočnilo v Gajároch 11. júna 2008. Je to veľký úspech našich hráčov a trénerov a po záchrane v súťaži další vrchol v jarnej futbalovej sezóne.

Mužstvo dorastu sa po skonsolidovaní kádra tiež presadilo aj bodovo. Dôležité je, že sa chlapci začali venovať viac futbalu ako rozhodcom, za čo si vyslúžili nejeden potlesk fanúšikov.

Naše žiacke mužstvá taktiež vzorovo reprezentujú obec, čoho dôkazom sú pozvánky na rôzne mládežnícke turnaje.

Turnaja prípraviek, ktorý sa konal 14. júna 2008 v Lozorine sa zúčastnilo 108 malých futbalistov v 8 mužstvách. Po ukončení zápasov v skupinách, kde naši chlapci skončili na 2. mieste, sme sa v semifinále stretli s Lakšárskou Novou Vsou. Po dobrom vý-

kone sme postúpili do finále, kde naše nádeje na celkové víťazstvo prerušili chlapci z Rusoviec a odviezli si trofej pre víťaza. Chceme podakovať všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii tohto turnaja, rodičom, sponzorom a trénerovi p. Milanovi Ulehlovi za ich ochotu a za množstvo voľného času, ktorý je potrebný pri príprave našich najmenších futbalistov.

Mužstvo starších žiakov sa na turnaji v Jablonovom 21. Júna 2008 umiestnilo na 2. mieste, keď si v predčasnom finále poradili z futbalistami z Gajára po kopoch z jedenáštky. Vo finále však nestačili na domáčich hráčov a po jedenástkach ostali naši chlapci trocha smutní. Chlapcom, ktorí končia v žiackom mužstve a prechádzajú do dorastu, chceme zaželať veľa úspechov, aby svoje futbalové umenie ďalej rozvíjali pod vedením trénerov dorastu.

Popri hodových zápasoch, nás čaká v auguste aj turnaj seniorov - znovuobnovený memorál Ladislava Ráca st.. Futbalisti, tréneri a funkcionári futbalového oddielu ďakujú fanúšikom za povzbudzovanie a tešíme sa s vami na ďalšiu sezónu.

Vladimír Rybář, tréner

Prvý ročník Lozorského okruhu nadchol

Dňa 25. mája 2008 sa uskutočnil prvý ročník Lozorského okruhu. Po minuloročnom tzv. „nultom“ ročníku, sme začali na ostro. Pri dobrom počasí absolvovalo okruh v dĺžke 10 km alebo 20 km 150 turistov. Okrem Lozorňanov prišli aj turisti z oddielov regiónu Malé Karpaty. Po absolvovaní túry bolo pripravené občerstvenie v podobe gulášu, víinka, kávičky a pre mladších džús a sladká odmena čokoláda. Medzi turistami sa nájdu aj dobrí speváci a hudobníci, tak sme si na záver spoločne zaspievali a pobavili sa pri harmonikách. Z reakcií účastníkov zazneli pozitívne hodnotenia a tešia sa na budúci ročník Lozorského okruhu. Na záver chcem podakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k organizácii a obecnému úradu za finančnú dotáciu, ktorá väčším dielom prispela k celkovým nákladom.

Nás okruh bude počas letných mesiacov vyznačený riadou turistickou značkou, ktorá bude aj v oficiálnych turistických mapách, aby sa dalo po tomto okruhu chodiť po celý rok.

Aktívni turisti

Od marca sme absolvovali prechádzku štátnym búrom i začiatok turistickej sezóny na Košariskách. Autobusový zájazd na Vtáčnik (1346 m) sa zmenil na namáhavý výstup, lebo bolo ešte aspoň 40 cm snehu a väčšinu dňa pršalo. Nasledovala pomoc lozorskej prírode. Obnovovali sme nátery na krížoch, čistili stud-

ničky a zrenovovali lavičky a stoly pri studničke na Rapanke. Dňa 1. mája 2008 sme boli na túre na Pajštún a o týždeň nato sme sa zúčastnili „Častovskej 50“, podujatia podobného ako náš Lozorský okruh.

Alojz Dvoran, predseda turistického oddielu

Hokejbalisti žali úspechy

Juniori zvládli vstup do Bratislavskej hokejbalovej ligy nad naše očakávania a v kvälitnej konkurencii obsadili konečné 4. miesto. Okrem toho sme mali zastúpenie aj na Majstrovstvách Slovenska v kategórii U 18, kde bojovali za výber Bratislavu A. Brenner a K. Karovič. Zlatá priečka hovorí za všetko.

Snáď najväčším snom každého je zahrať si za reprezentáciu na majstrovstvách sveta. Túžby sa plnia a v týchto dňoch sa za „veľkou mlákkou“ (St. Johns, Kanada) môže predvieť v kategórii U 20 aj J. Michalička.

Seniorom sa tiež darilo a v Zohorskej hokejbalovej lige sa umiestnili na 3. mieste za Stupavou a Jablonovým.

Na ihrisku v Lozorne sa 21. júna 2008 odohral hokejbalový turnaj, kde si svoje sily zmerali mužstvá Žarnovice, Gajar, Devínskej Novej Vsi, Stupavy, Jablonového a Lozorna. Tento rok sme si pohár víťaza už nenechali ukradnúť. Organizátori plánujú v júli uskutočniť aj tradičný hodový turnaj, na ktorý Vás už teraz srdečne pozývame. Športu zdar, a hokejbalu obzvlášť!

*Denisa Komíneková,
hokejbalový oddiel*

Začiatok sezóny odhalil aj problémy

Konečne nadišiel mesiac, keď sa pomaly, ale isto zapĺňajú aj brehy mimo pstruhovaných vód. Áno, bol to mesiac máj. Je to čas lásky nielen pre ľudí, ale aj pre veľa živočíchov. V zatopených trávnatých porastoch množstvo rýb plní svoju každodennú povinnosť voči zachovaniu svojho rodu. Treba si uvedomiť, že prirodzené rozmožzovanie rýb je dôležitejšie ako umelé zarybňovanie revírov. V čase 1. - 15. mája sa na kaprových revíroch konajú rôzne rybárske preteky na skrátenie obdobia, ktoré je pre rybárov dosť dlhé.

Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu (MO SRZ) usporiadala 11. mája 2008 detské rybárske preteky na lozorskej prie hrade, ktorých sa zúčastnilo 49 detí. Lovil sa hlavne kapor, ktorého sa ulovilo 101 kusov. Na prvých troch miestach sa umiestnili:

Frederika Turoňová – 20 kaprov

Peter Olee – 16 kaprov

Nikol Letanovská – 14 kaprov

Deti boli odmenené hodnotnými cenami. Celkovo sme udeliли 30 cien a každý štartujúci dostal malé občerstvenie. Veríme, že mladí pretekári mali krásny zážitok z lovu rýb a preto plánujeme usporiadať detské preteky aj v budúcnosti. Chcel by som podakovať sponzorom pretekov - firme Karovič, Berto, HAŠIT Slovakia s.r.o., Elektro Haramia s.r.o., Jozef Vícena – elektromontáže, Drevo-interiér, PD Lozorno, p. P. Svitničovi a p. Ing. Ivanovi Bočevovi.

Hlavná sezóna

Pätnásťtym májom sa začala hlavná lovná sezóna na našej prie hrade. Prvé štyri dni to vyzeralo ako na „manévroch armády“. Okolo vody bolo veľa áut a stanov. Škoda, že kompetentní tento problém neriešia. V prvých dňoch lovu sa väčšine rybárov podarilo uloviť krásne a zdravé kapre. Petrov zdar!

*Ladislav Štefek,
predseda MO SRZ Lozorno*

Spravodaj obce LOZORNO, Ročník 6., regiszračné číslo B-VVS-2003/02597 - 02

Vydavateľ: Obecný úrad Lozorno, Hlavná 1, 900 55 Lozorno, telefón: 02/6596 8122, e-mail: obeclozorno@stonline.sk

Redakčná rada: Vlasta Hubková (Oznamy obce, Postrehy ulice, Naša kultúra, Vaša tvorba a názory), Zuzana Filasová (Deti a mládež, Šport, Naša kultúra), Dana Rušinová (šéfredaktorka, Žijú medzi nami, Vaša tvorba a názory, Život okolo nás)

Grafické spracovanie: Lithotech spol. s r. o.,

Tlač: Print Hall spol. s r. o., Distribúcia: pracovníci OcÚ. Nevyžiadane rukopisy a fotografie nevraciame.

Uzávierka tohto čísla: 16.6.2008. Vychádzka: 30.6.2008. Uzávierka čísla 3/2008: 25.9.2008.